XLIV

СТАТУТЪ ОСТРОВА КЪРКА

1388

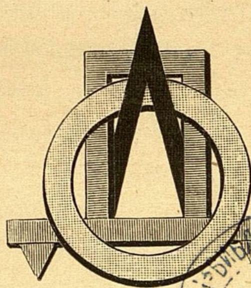

I факсимиле

1888

СТАТУТЪ ОСТРОВА КЪРКА

1388

САНКТПЕТЕРБУРГЪ

Типографія В. Балашева. Екатерининскій каналъ, 78.

ВМѢСТО ПРЕДИСЛОВІЯ

Въ сѣверо-восточномъ заливѣ Адріатическаго моря, образуемомъ полуостровомъ Истріею и Хорватскимъ приморьемъ, лежитъ островъ Кркъ (Къркъ), по италіански—Велья (Veglia). Славянское названіе сохранило отголосокъ греко-римскаго Kurikta, которое было извѣстно Страбону, Плинію и Птолемею, между тѣмъ какъ названіе Велья можно прослѣдить только по средневѣковымъ памятникамъ, не дальше X столѣтія. У Константина Багрянороднаго островъ названъ Векла (Vekla), у другихъ писателей или же въ грамотахъ читается Vegla, Vigilia. Замѣчательно, что славянское народонаселеніе

острова, хотя по очереди послѣднее и новѣйшее, все-таки остановилось на старинномъ, грекоримскомъ названіи, а не на томъ, которое выступаетъ въ X и слѣдующихъ вѣкахъ по памятникамъ греко-латинскимъ. Византійскій историкъ причислялъ островъ Веклу къ тѣмъ немногочисленнымъ пунктамъ Адріатическаго побережья, гдѣ въ его время еще продолжали существовать римляне, т.-е. народонаселеніе говорившее по латыни. Остатки эти сосредоточивались конечно только въ городахъ, кругомъ же въ открытыхъ мѣстностяхъ, по деревнямъ, жили уже тогда славяне. Славянское народонаселеніе принадлежало, какъ и теперь принадлежитъ—къ хорватскому племени, языкъ котораго представляетъ разновидность сербскаго, такъ называемое чаковское нарѣчіе. Въ этомъ отношеніи островъ еще слишкомъ мало изслѣдованъ. Несмотря на небольшой объемъ его, существуетъ, какъ утверждаютъ уроженцы, нѣсколько различныхъ говоровъ, отзывающихся замѣчательной стариной въ формахъ языка и

въ удареніи. Такъ напр. жители мѣстечка Добриня произносятъ русское слово доска совсѣмъ по русски, тогда какъ ихъ близкіе сосѣди сказали бы или деска или даска. Точно такъ добринцы произносятъ отоцъ вмѣсто отецъ или отацъ ихъ ближайшихъ сосѣдей.

Островъ Кървъ причислялся въ первыя столѣтія (IX и X) политической самостоятельности хорватовъ, по крайней мѣрѣ нѣкоторое время, къ Далмато-Хорватскому королевству. Но уже въ XI столѣтіи онъ подпалъ подъ власть Венеціи, въ рукахъ которой остался съ тѣхъ поръ на очень долгое время, колеблясь лишь иногда между могущественной республикою и королями соединенной съ Венгріею Хорваціи. Очень рано сдѣлались владѣтельными князьями острова, подъ высшимъ покровительствомъ Венеціи, члены княжескаго рода Франкапановъ, о которыхъ довольно подробно изложено мною въ «Законѣ Винодольскомъ», изданномъ Императорскимъ Обществомъ любителей древней письменности (№ LIV, Спб., 1880, стр. 108—126). Тамъ раз-

*

сказана вкратцѣ судьба княжескаго рода до конца XIII столѣтія. Но тотъ же родъ князей Франкапановъ продолжалъ владѣть островомъ также втеченіе XIV и XV столѣтій. Между отдѣльными членами княжескаго рода, дѣлившагося на двѣ главныя вѣтви, возникали нерѣдко споры, давшіе Венеціи возможность вмѣшиваться въ ихъ дѣла и грозить то тому, то другому наказаніемъ, даже лишеніемъ власти. Республика въ особенности негодовала, когда князья не являлись во́-вре́мя въ Венецію для присяги на вѣрность, или же, что еще чувствительнѣе затрогивало ея фискальные интересы — когда они медлили уплатою дани. Случалось такъ, что республика отнимала даже участокъ острова у того или другого члена княжескаго рода, провинившагося въ чемъ либо, и отдавала правленіе имъ другому члену. Жители городковъ, должно быть италіанцы, тоже нерѣдко жаловались на притѣсненія со стороны князей, являлись въ Венецію ихъ жалобы, а республика не упускала случая дать почувство-

вать князьямъ ихъ зависимость отъ Венеціи. Она высылала своихъ довѣренныхъ на островъ для провѣрки жалобъ или рѣшенія споровъ. Въ началѣ XIV столѣтія было возложено на венеціанскаго князя, правившаго островомъ Црѣсомъ (Cherso), обязанность ежегодно являться на островъ Къркъ для разбирательства споровъ и недоразумѣній отъ имени республики.

Изъ этихъ и другихъ фактовъ, засвидѣтельствованныхъ многочисленными грамотами въ изданіи академика Любича, видна зависимость князей кърчскихъ отъ республики Венеціанской. Но во внутреннюю автономію острова, въ самоуправленіе общинъ—она не вмѣшивалась. Общины вели свои дѣла по старинному славянскому обычаю, на родномъ языкѣ хорватскомъ, письмомъ глаголическимъ, которое вмѣстѣ со славянскимъ богослуженіемъ ихъ предки отстояли въ борьбѣ съ Римомъ, они же этимъ преимуществомъ дорожили все до послѣдняго времени. Вслѣдствіе того островъ Къркъ слыветъ въ исторіи славянскаго глаголизма какъ

самый богатый разсадникъ его. Большая часть рукописей или грамотъ, писанныхъ по глаголически, указываетъ прямо на этотъ островъ, какъ мѣсто своего происхожденія.

Къ числу такихъ памятниковъ глаголической письменности острова Кърка принадлежитъ также статутъ, издаваемый Императорскимъ Обществомъ любителей древней письменности въ этой небольшой книжкѣ. Онъ представляетъ собою сводъ разнообразныхъ юридическихъ постановленій, пріобрѣвшихъ на островѣ силу закона то потому, что это были старинные обычаи, то подъ давленіемъ болѣе развитой жизни италіанской, отразившейся гораздо сильнѣе на статутѣ Кърчскомъ, чѣмъ на Законѣ Винодольскомъ. Въ сохранившейся формѣ статутъ Кърчскій не что другое какъ компиляція юридическихъ постановленій, сдѣланныхъ въ различное время и внесенныхъ въ эту рукопись по желанію тѣхъ, кто владѣлъ и дорожилъ этимъ сборникомъ. Онъ заключаетъ въ себѣ постановленія обязательныя отчасти для всего острова, отчасти только для

мѣстечка Вьрбникъ (Вербникъ): въ послѣднемъ кажется считали этотъ экземпляръ оффиціальнымъ. Поэтому статутъ имѣетъ характеръ компиляціи локальной. Въ немъ не соблюденъ, какъ мы сейчасъ увидимъ, даже хронологическій порядокъ.

Первая часть, то что въ снимкѣ и транскрипціи на стр. 1—19, заключаетъ въ себѣ дѣйствительно нѣчто законченное, т.-е. это сводъ постановленій, записанныхъ въ 1388 году, когда по порученію тогдашнихъ владѣтельныхъ князей Штефана и Анжа—они не жили на островѣ, а должно быть въ ближайшемъ своемъ родовомъ имѣніи, въ Винодолѣ—пріѣхали на островъ ихъ представители, четыре человѣка, собрали около себя «добрыхъ», т.-е. доброй славы людей со всего острова, и потолковавши съ ними постановили тѣ наказанія и штрафы, которые безъ малѣйшей системы перечисляются и излагаются на стр. 2—15. Въ концѣ прибавлено еще нѣсколько статей, относящихся къ судопроизводству, и потомъ поименованы всѣ участво-

вавшіе въ составленіи статута со стороны острова.

Слѣдующая часть сборника, начиная со страницы 21, заключаетъ въ себѣ дополненіе перваго статута, сдѣланное въ 1470 году. Этотъ второй «Штатутъ», какъ онъ названъ въ подлинникѣ, содержитъ пять дополнительныхъ статей, составленныхъ по порученію тогдашняго князя, Ивана де Франкапана—онъ же былъ послѣдній владѣтельный князь Кърка—опять коммиссіею изъ четырехъ человѣкъ, вѣроятно при участіи представителей острова, хотя объ этомъ не сказано. Постановленія касаются нарушенія правъ собственности, они же были вызваны жалобами вербничанъ (жителей Вербника) на своихъ сосѣдей, жителей мѣстечка Башки.

Хотя между первымъ и вторымъ статутомъ прошло слишкомъ восемьдесятъ лѣтъ, въ рукописи невидно разницы въ почеркѣ письма. Поэтому кажется надо будетъ допустить, что обѣ части записаны въ рукопись заодно, стало быть въ XV столѣтіи. Въ такомъ случаѣ первая часть

рукописи представляла бы только позднѣйшій списокъ. Но не исключена возможность еще другого объясненія. Можетъ быть писецъ дополнительныхъ статей старался въ почеркѣ подражать первой рукѣ, что ему удалось до неузнаваемости. Не могу рѣшить вопроса, потому что я самъ не видалъ рукописи. Характеръ письма—глаголическій уставъ—во всякомъ случаѣ говоритъ въ пользу послѣдняго объясненія.

Какъ бы то ни было, но между первымъ и вторымъ статутомъ въ срединѣ (на стр. 19—20) записаны особымъ почеркомъ два предписанія или приказа венеціанскаго проведура отъ 1483 и 1484 года, замѣнившаго уже въ то время власть домашнихъ князей. Хронологическая отмѣтка рядомъ съ почеркомъ свидѣтельствуетъ о томъ, что эта приписка сдѣлана тогда, когда уже оба статута были написаны, между ними же оставалось полторы страницы свободнаго простора.

Съ 26-й страницы сборника начинается уже курсивный почеркъ глаголическаго письма, со-

отвѣтствующій своему времени. Содержаніе слѣдующихъ страницъ—позднѣйшія предписанія, относящіяся къ концу XV или же началу XVI столѣтія, сдѣланныя представителями венеціанской администраціи, съ указаніемъ въ текстѣ на венеціанскихъ проведуровъ. Усилившееся вліяніе италіанскаго господства замѣтно даже въ стилизаціи и въ оборотахъ языка, изобилующаго въ этой части текста италіанизмами. Судя по почерку, насколько можно разобрать его въ снимкѣ, стр. 26—32 принадлежатъ одной, а стр. 33—35 другой рукѣ. На стр. 35 внизу двухъ строкъ нельзя по снимку прочесть, онѣ пропущены въ транскрипціи (а также въ первомъ изданіи текста): повидимому это начало статьи, продолжающейся на слѣдующей 36-й страницѣ.

На стр. 37—40 являются уже тексты на италіанскомъ и латинскомъ языкахъ—новое свидѣтельство объ измѣнившихся обстоятельствахъ. Но на стр. 41 опять записано глаголическимъ письмомъ постановленіе 1599 года, касающееся частныхъ вопросовъ общины Вербника.

Со стр. 42 начинается новая рука, рядъ выписокъ, сдѣланныхъ изъ какого-то болѣе древняго экземпляра, составъ котораго намъ неизвѣстенъ; слѣды сохранились только въ этихъ извлеченіяхъ. Отдѣльныя статьи этихъ выписокъ помѣчены годами, и по сравненію выходитъ, что иныя статьи даже старше перваго статута, написаннаго въ 1388 году: помѣты указываютъ годы 1362, 1367, 1378 и 1382. Откуда заимствованы эти статьи—не знаю, но считаю не лишнимъ указать, что венеціанскій докладъ Антонія Винчигеры ссылается на какой-то статутъ острова, написанный на бумагѣ въ 1347 году (statuto vechio in papiro del mille trecento quaranta sete. Monum. hist. Slav. merid., V, 35) и опять на статутъ старый отъ 1350 года (ib., 39). Прибавимъ еще, что въ выпискахъ упоминаются также изъ XV столѣтія постановленія слѣдующихъ годовъ: 1411, 1443, 1476, 1477, 1497, 1498. Судя по припискѣ на стр. 60, извлеченіе этихъ статей сдѣлано въ 1526 году «попомъ» Гергуромъ (Григоріемъ) Жашковичемъ

списавшемъ ихъ съ «хартій бунбажина» (т.-е. съ хлопчатой бумаги) на «харту пергамину» (пергаментъ). Выписки Жашковича занимаютъ въ сборникѣ (или же изданномъ здѣсь снимкѣ) стр. 42—57, къ нимъ же прибавлено на стр. 58—59 по латыни написанное узаконеніе этихъ статей, дающее имъ силу законныхъ постановленій также для XVI столѣтія. Узаконеніе сдѣлано представителемъ венеціанской власти, проведуромъ, которому эти статьи предварительно были истолкованы по латыни (interpretata ex sclavo in latinum). Наконецъ на стр. 62—65 приписаны еще кое какія прибавленія на латинскомъ языкѣ, изъ второй половины XVI вѣка.

Вотъ пестрое содержаніе такъ называемаго «Кърчскаго» статута, въ томъ видѣ, какъ представляетъ его единственный пока извѣстный экземпляръ, та пергаменная рукопись, которая еще до сихъ поръ хранится на островѣ Кърке, въ Вербникѣ, въ домѣ Петриса, какъ величайшая драгоцѣнность семейства. По этой

рукописи памятникъ былъ уже разъ изданъ въ 1852 году, въ Загребѣ, въ «Аркивѣ» юго-славянской исторіи, выходившемъ подъ редакціею Ив. Кукулевича. Но тамъ напечатана только латинская транскрипція подлинника, здѣсь же впервые издается не только двойная транскрипція этого памятника, кирилловская и латинская, а также вѣрный снимокъ съ подлинника. То и другое доставлено Императорскому Обществу любителей древней письменности для напечатанія г-жею Евреиновою, пріобрѣвшею снимокъ съ подлинника во время своихъ путешествій по южно-славянскимъ странамъ. Въ сравненіи съ той страничкою, которая приложена въ снимкѣ къ загребскому изданію статута, нашъ снимокъ сдѣланъ несравненно лучше, но это не исключаетъ возможности нѣкоторыхъ описокъ или опечатокъ. Такъ напр. на первой страничкѣ снимка читаемъ въ строкѣ 6-й снизу: «Ми гнь Лов'ренау», а между тѣмъ слѣдовало напечатать: «Мы гнь Лов'ренаць», какъ видно изъ снимка приложеннаго къ загребскому

изданію. Но я полагаю, такихъ промаховъ найдется очень мало: при повѣркѣ съ однимъ отрывкомъ этого памятника, имѣющимся у меня въ очень вѣрномъ спискѣ съ подлинника, сдѣланномъ для меня уже въ шестидесятыхъ годахъ, оказалось, что въ издаваемомъ здѣсь снимкѣ все передается точно. Къ сожалѣнію, нельзя того же утверждать относительно транскрипцій, напечатанныхъ во второмъ выпускѣ. Обѣ онѣ, какъ кирилловская, такъ и латинская, совсѣмъ ошибочны, и на нихъ нельзя положиться. Кто желалъ бы ими воспользоваться, тому не лишне будетъ предварительно исправить текстъ транскрипціи по снимку съ подлинника.

Подъ конецъ скажу еще, что существуетъ также латинскій текстъ статута острова Кърка. Онъ сохранился во множествѣ списковъ, въ Венеціи, въ Загребѣ, на островѣ Рабѣ (Arbe), у академика Любича, и т. д. Жаль, что онъ не былъ приготовленъ для этого изданія, которое значительно выиграло бы отъ подобнаго приложенія. Латинскій текстъ до сихъ поръ не из-

данъ, поэтому нельзя распространяться объ отношеніи его къ славянскому. Въ числѣ грамотъ латинскихъ значительнымъ дополненіемъ могутъ послужить: а) о выборѣ судьи грамота 1343 года (у Любича, II, № 336), грамота 1345 года (тамъже, II, № 388); б) о прекращеніи споровъ и вражды между островами Къркомъ, Рабомъ, Црѣсомъ, Осеромъ и Пагомъ въ 1349 году (Любичъ, III, № 220); в) въ особенности же важенъ докладъ венеціанца Антонія Винчигеры «Giurisdizione antica di Veglia 1481», напечатанный въ VI томѣ Monumenta historica Slavorum meridionalium, на стр. 29—102.

И. ЯГИЧЪ,

Почетный Членъ Императорскаго Общества любителей древней письменности.

Вѣна, 20 апрѣля 1888.

СТАТУТЪ ОСТРОВА КЪРКА

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]
[illegible]
5 [illegible]
[illegible]
[illegible]
6 [illegible]
[illegible]
7 [illegible]
[illegible]
[illegible]

6

8 ⰳⰾⰰ· ⰸⰰ ⰲⱄⰵⰿⰻ· ⰳⰾⰰ ⰻⱄⰽⰰⱀⱆⱅⱏ ⰻⰸⰱⱃⰰⱀⰻ ⰻⰸⰱⱃⰰⱀⰻ
Ⰱ ⰾⰶⰵ ⱍⰻⱄⱅⰻⰻ ⱄⱃⰴⱌⰵⰿⱏ ⰻⰽⱁ ⱅⰻ ⰱⰳⰰ ⱆⰸⱃⱑ
ⱅⱏ ⱄⱏⱄⱃⱑⱅⰵ ⰿⰻⱃⰵ· ⰳⰾⰰ· ⰸⰰ ⰲⱄⰵⰿⰻ
9 ⰳⰾⰰ ⱍⰻⱄⱅⰻⰻ ⰻ ⰻⱄⱅⰻⱀⰰ Ⰱ ⰾⰶⰵ ⰿⰻⱃⱁⱅⰲⱁⱃⱌⰻ
ⱑⰽⱁ ⱅⰻ ⱄⰻⱀⱁⰲⰵ ⰱⰶⰻⰻ ⱀⰰⱃⰵⰽⱆⱅⱏ ⱄⰵ
ⰻ ⱄⱏⱅⰲⱁⱃⰻⱅⰵ ⱅⰲⱁⱃⰵⱌⱏ· ⰿⰻⱃⰵ· ⰻⰳⰰ· ⰻⰸⱃⰰ
ⰵⰾⱑⱄⱑ ⱄⱏⱅ ⰻⰸⰳⱀⰰⱀⰻⰵ· ⰳⰾⰰ ⰻⰸⰱⱃⰰⱀⰻ ⰻⰸⰱⱃⰰⱀⰻ
Ⰱ ⰾⰶⰵ ⰻⰸⰳⱀⰰⱀⰻ ⱂⱃⰰⰲⰴⰵ ⱃⰰⰴⰻ ⰻⰽⱁ ⱅⱑⱈ
ⰵⱄⱅⱏ ⱌⱃⰽⰲⰰ ⱀⰵⰱⰵⱄⰽⰰ· ⰳⰾⰰ· ⰰ· ⰿⰻ ⰳⰾⰰ
11 ⰻⰸⰱⱃⰰⱀⰻ Ⰱ ⰾⰶⰵ ⰵⱄⱅⰵ ⰵⰳⰴⰰ ⱂⱁⱀⱁⱄⰵ
ⰲⰰⰿⱏ ⰻ ⰻⰶⰴⰵⱀⱆⱅⱏ ⰲⱏⰻ· ⰳⰾⰰ· ⰱ· ⰻ· ⰳⰾⰰ ⰻⰸⰱⱃⰰⱀⰻ
12 Ⰱ ⰾⰶⰵ ⱃⰰⰴⱆⰻⱅⰵ ⱄⰵ ⰻ ⰲⰵⱄⰵⰾⰻⱅⰵ ⱄⰵ ⰿⰻⱃⰵ
13 ⱄⰵ· ⰻⰸⰱⱃⰰⱀⰻ ⰳⰾⰰ ⰻⰸⰱⱃⰰⱀⰻ ⰻⰸⰱⱃⰰⱀⰻ
Ⰱ ⰾⰶⰵ ⱀⰻ ⰿⰻⱄⰾⰻ ⰻ ⱄⱃⰴⱌⰵⰿⱏ ⱂⱃⰰⰲⰵⰴⱀⰻ
ⱂⱃⰰⰲⰴⰵ· ⰳⰾⰰ· ⰻ ⰿⰻ· ⰳⰾⰰ· ⰻⰸⰱⱃⰰⱀⰻⰻⰸⰱⰵ
10 ⰻⰸⰱⱃⰰⱀⰻ· Ⰱ ⰾⰶⰵ ⰻⰸⰳⱀⰰⱀⰻ ⰻⰸⰳⱀⰰⱀⰻ
ⰿⰻⰾⰵ ⰻⰸⰱⱃⰰⱀⰻ ⱅⰲⱁⱃⰻⱅⰵ ⰻ ⰻⰸⰳⱀⰰⱀⰻ ⰻ
ⰻⰸⰱⱃⰰⱀⰻⰵⱀⰰ ⰻⰸⰱⱃⰰⱀⰻ ⰻⰸⰱⱃⰰ ⱅⰲⱁⱃⰻⱅⰵ
ⰻⰸⰱⱃⰰⱀⰻ ⰻⰸⰱⱃⰰⱀⰻ ⱂⱃⰰⰲⰴⰵ ⰻⰸⰳⱀⰰⱀⰻ
ⰻⰸⰱⱃⰰⱀⰻ ⱂⱃⰰⰲⰴⰵ ⱅⰲⱁⱃⰻⱅⰵ ⰻⰸⰳⱀⰰⱀⰻ

ⰳⰾⰰ ⱅⰲⱁⱃⰻⱅⰵ ⱅⰲⱁⱃⰻⱅⰵ ⰻⰸⰱⱃⰰⱀⰻ
ⰻⰸⰱⱃⰰⱀⰻ ⰻⰸⰱⱃⰰⱀⰻ ⰻⰸⰱⱃⰰⱀⰻ

14 [illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
18 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

12

19

21 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
22 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
23 [illegible]
[illegible]

ⰿⰵⰴⱆ ⱃⰰⰸⰱⱁⰺⱀⰺⰽⰺ ⰺⰸⰺⰴⰵ ⰲⱀⰵⱄⰺ ⰲⰺⰵⱅⰲ
ⰴ ⰿⱀⰺⰸⰰⰾⰵⱅⰲ ⰴ ⰰⰸⰰⱀⰺ ⱂⱁⰴⰺⰸⰺⱀⰰⰰⰲⰰ
ⰲⰵⰸⰴ ⱀⰵⰺⰶⰵⰴ ⰲⱁⱄⱍⰴ ⰺ ⰿⰵⰺⰴⱄ
ⱀⱓⰺⰲⰺⱀⰺⱀ ⱀⱁⱀⰵⰾⰵⰲⰴ. ⰺ ⱂⰲⰰⰾⰰ
ⰺ. ⰳⰰ. ⰲⰿⰴⱁ. ⰸⰵⰴⱄ ⰾⰰ ⰴⰵⰾⰲⰰⱀⰺⱀⱄ
ⰲⰰⱂⰺⰲⰺ ⱂⰺⰲ ⰳⰾⰵ ⰰⱂⰺⰲⰺ ⰴⱁ
ⰰⰵⰴ. ⰰⰶⰰⱁⰺ ⰶⰺⰾⰺ ⱀⱁⱄⰾⰺⱀⰰⰰⰶⰰ
.ⰰ. ⱀⰵⰺⰶⰾⰰ ⰲⱁⱍⰰ ⱀⰴⰰⰸⰰ. ⰸⰲⰺ
ⰺⰲⰺ ⱀⰰⰾⰺⰸ ⰲⱍⰴ ⰲⱁⱀ ⰰⰸⰺⰶ
24 ⰺ ⰸⰵ ⰲⱁⱄⱍⰺ ⱂⰵⱀⰺⰴⱁⰵⱀⰴⰰⰾⰿⰺ. ⰺ
ⰿⰵⰺⰴⱄ ⱅⰲⰺⰴⰺⱀⰺ ⱀⱁⰶⰾⰲⰺⰶⰴ
ⰰⰸⰾⰺⰶⰺⰴⱄ ⰲⰰⰺⰲⰺ ⱂⰺⰺ ⰴⱀⰺⰶⰵⰺ
ⰿⰵⰺⰴⰵ ⱂⰴⰴⱀⰰⱀⰺⱀ ⰲⰰⰿⰸⰴ ⰰⰸ
ⰴⱄ ⰴⰲⰰ ⰲⰰⰿⰴⰲⰵ ⰺⰿⰵⰺ ⰶⰺⱀⰺ ⰴ
ⰲⱁⰳⰰⰶⰰ. ⰰⱅⰴⰾⰰ ⰶⰴⰺ ⱀⰺⰰⱁⰴ
ⰵⰴ ⰴⰴⰿⰲ. ⱍⱅ ⰸⰺⰶ ⰺ ⱂⱁⰴⰺⰲⰾⰺ ⱅⱄⰲⰵⰸ
25 ⰲⱐⱄ ⱂⰺⱄⰿ ⱀⰰⰸⰶⰺ ⰲⰵⰸⰺ ⰴⰸⰺ ⰾⱄ
ⰸⰰⰲⰺ ⰲⰵⰸⰿⰴ ⰴⰸⰴ ⰺⱀⰾⱄⱅⰰ ⰲⱄⰺⰽ
ⰴⱀⱄⰶⰴ ⰶⱄⰴⱄⱀⰴ ⰶⱄⱁⰺ ⱁⰰⰰⰴⱄ
ⰿⰰ ⱀⱄⰶⰲⰺⰸⰰ ⱂⰲⰰⱀⰺ. ⰵ. ⰲⰲⰴⱁ.

[illegible]

1b

[illegible]
[illegible]
[illegible] 31
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
29 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
30 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
31 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

3~ [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

33 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

Ⱂⰹⰿⰵ· ⰱⰾⰰⰳⰹⰵ ⱍⰰⱄⱅⰹ ⱄⰲⰵⱅⰹ ⰱⰾⰰⰳⰹ
ⰺ· ⰽⰹ· ⰹⰸ· ⰲ· ⰿⰾⰲⰹ ⰹⰽⱁⰵⰽ ⰴⰴⰴⰰⱅⰴⰴ

ⰀⰒ· ⰰⰴⰴⰾⰹⰿⰵ ⰴⰴⰴⰾⰴⰵⰱ ⰹⰴⱁⰴ
ⱅⰴⰵⰱⰹⰴⱁⰱ ⰹⰴⰴⰵⰿⰵⰹⰴⰱ
ⰹⰴⰴⰹ ⰵⰹⰽⰵ ⰾⰵⰹⰱ ⰹⰵⰴⰰⰴⰹⰱ
ⰱⰹⰰ ⰽⰹⰵⱁⰰ ⰹⰴⰰⰹⰰ ⱅⰵⰹⰾⰰⰽⰰⰴⰰ
ⰹⰰ ⰽⰾⰹⰽⰱ ⰹⰰⰾⰹⰵⰽⰱ ⰹⰵⰹⰵ
ⰱⰰ ⰹⰴⰴⰵⰱ ⰹⰴⰽⰰ ⰱⰹⰰ· Ⰳ ⰹⰾⰹ
ⱍⰹ ⱅⰴⰰ ⰹⰵⰴⰹ ⰱⰵ ⰴⰾⰰⰴⰹ ⰱⰰⱍ
ⰰⰵⰵⰹ ⰹⰵⰴⰵ ⱅⰹⰹⰹ ⰴⰹⱃⰰⰴⰹ
ⰹ· ⰹⰾⰹ ⰵⰴⰹⰴⰰⰴ ⰴⰹⰴ ⰰⰵⰴⰵ
ⱁⰴⰾⰱⰵⰹⰽⰰ ⰵⰴ ⰵⰹⰾⰲⰰ ⰹⰴⰰⰱⰰ
ⰾⰹⰴⰹⰹⰹ ⱍⰰ ⱅⰹⰴⰵⰹ ⰹⰰⰱⰰⱍ
ⰰⰵ ⰹⰴⰵⰴⰰⰵ ⰴⰵⰵⰱⰰ ⰴⰾⰱⰹ
ⰽⰰ ⱅⰾⰰⰵⰿⰴ ⰹⰹⰱ ⰴⰹⰴⰹⰵ ⰱⰰⱍ
ⰰⰹⰵ ⱅⰾⰾⰿⰹⰹⰱ ⰹⰴⰴⰴⰱ ⰴ
ⰵⰴⰿⰹ ⱁⰰⰽⰹⰹ ⱅⰰⰾⰵ· ⰰ· ⱁⰰⰽⰴ
ⰹ ⰵⰵⰱⰹ ⰰⰴⰹⰴ ⱁⰰⰿⰵⰰⰴ ⱁⰰ
ⰵⰵ ⰰⰱⰰⱍⰰⰵ ⰴⰹ ⰴⰹⰵ ⱅⰹⰴⰰⰱ
ⰹ ⰾⰰⰹⰿⰹ ⰴⰾⰱⰹⰹⰰⰵ ⰱⱅⰹⰾⰰⰴ

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
36. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

39

[illegible]

[illegible]

40 [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
41 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
42 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

28.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
13 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

44 + [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
45 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]
32 [illegible]
[illegible]
[illegible]
46 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
4 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
18 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

44 [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

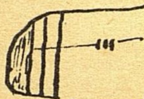
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]

37 philipus gorrnarus
vegli p[er] uso

Tenor p[rese]ntiu[m] Concederno licentia allo visconte d[e] xberrico v[ide]l[icet] et Ant[onio] d[e] zutinis: et succesori sui in dito off[ici]o et p[er] abilita d[e] quelli d[e] xberrico et maxime p[er] eso loro et d[e]lli poveri homini posin criminal Condunar et sete[n]tiar qualunq[ue] et p[er] suo d[e]licto li venisi p[er] 4 mant p[er] fina a d. 3. tantu[m] et no[n] altramente oner ponex in cepi dito delinquedo over delinquenti Como megli a diti visconti pareri: ma in de nari oui posi excedex do suma d[e] d. 3. ut sup[r]a quil posi aplicar dout li parero piu expedient facedo lo p[rese]nti ma[n]dato Rigistrar in lo statuto d[e] xberrico ad futurorum memoria[m]: dati vegli die 7 Decembris 1524.

Hieronimus Crara vice
Conc[ellarius] ma[n]dato.

philipus primanus
vegli (?) auctor

Concedemo licentia al gudex de Cherenzo intranagnendo per nome de universito de dito logo che per obuiar a molti furti si cometeno per zirati in dito loco posti et suspeto fur interuegnir in indicio qualunque sopra i quali si hauessi qualche suspeto et fussi di mala fama · Et hoc ut ciuilar accio quelli hauessino in animo de cometter cal mancamento si abstengano et sequiti la norma et uestigio del bon uiuer. dati Cherencij die ultimo octobris 1529.

Hieronimus Cra..
uit

39. Die p^o m^s at^bebrus u^o. d^o. xxvij^o /

Car^nis d nuc. Augustinus valerio profft^me Du.do

venit^z on^s vegle provisor exn maiuti palatij

sue sdite residentie Audita et Intellecta Contro

uersia non parua vertente inter hoies castu verbo

nia con ellectione facta Judicis castri dic. loci ...

qua per arta partem dictor^z hominu fuerit ellec

tus. in dicto off^o. Cunohus cassarich et per ordino

aliam partem Cusanus stupich que partes re.u

rebant Confirmatione ellectionu pdictar^z: et

aliqui ex i. s-dibus requirebant prouideri .. us

rei ie t. multus fieret inter eos volens acti..-

.endens pfactus mag^cus d. provisor sup...de.

...or.ine prouidere in dando tale mo^z et for

ma...... .ra acu.t.i regantur nisi nulli ellecti

... ne in postez aliquod scandalu euenire possit

sed homines pdicti viuant inter se pacifice

et quiete habit.. super inde de.ito or queme te

Consideratione Terminauit q talis ellectio iudi

cis castri pdicti verbenici fieri debeat prouis

sit. et quatuor in.. me ciuitatem vegle ~z q

ad sonū campano aut per vocem p̄conis de man^to^ vice
comitis p̄ntis et per tempora ex̄ntis in loco ip̄o vocent
et congregentur oēs jurati qui tempore ellectionis
fiendo erunt in castro .. quos pote .. is jnueniri et
vnus vir pro omni familia eiusdem loci avanis
quadraginta sup̄ : ut maior pars eorum si omnes
non poterunt jnueniri et illis congregatis in palatio
coīs. semper cum p̄ntia vice comitis ac ... plobam
ipsius castri : per con. ett loci p̄dicti fiat scrutiniū p..
ut fit in consilio vegli .. : et facto dicto scrutinio public.
tur omnes ellecti per art. nom : qui ballotentur .. inter
ipos juratos et hominos p̄dictos expulsis attinentibus
repellendis .. ... sunt et quatur : in vegli consilio
et qui ip̄orum ellectionum eregerit maiorem partem
ballotarum : sic judex dicti castri per annū .. mū
et sic de anō in annū quari debeat in loco p̄dicto.
et sic dixit et declarauit omni meliori mō .. (
p̄ntibus nobilibus viris ... Fedr. de renaloys et (...
de gratia judicibus et alys q̄pluribus ... ..)

Vitus Antonius Mur..ellus
Conicelli ... facti et ...
provisori ... ..

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] /
[illegible] /
[illegible] /
[illegible] /
[illegible] /
[illegible] /
[illegible] /
[illegible] /
[illegible] /
[illegible]
[illegible] / [illegible] /
[illegible] /
[illegible] /
[illegible]
[illegible] /

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

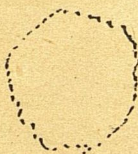
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

E mi gria cheraitz a sissim[illegible] ne ch l [illegible] stauicto
sanat. .. m[illegible] [illegible] agustin ualerio: yr
[illegible] pinter fir [illegible] Communite [illegible] xbi [illegible]
et firi far [illegible] pero: m.d.1526. adi 26
brio [illegible]

Die primo m̃s Decembr. M.D.XXVI.

Magnificus et clar. Dnus Augustinus Valerio pro Ill.mo Duo Do. Venetiarum Vegliae et Insulae provisor auditis non semel sed plurios Matheo Vlat. Judice castri Verbenici cum pluribus ex Juratis et hoibus dicti Castri deinde Brisano Suppritti eius suorum multis ex pdris Juratis et hoibus eiusdem loci supplerantibus pro Comodo ac universali satisfactione ipsius castri sibi Confirmari debere per eius M.cia infrascripta capta et statuta ancitato in loro statuto magis necessaria ad comune bonu utilitatem pdicti Castri In scrip. tata ex sclauo in latinu per Q. peregrinum ... nobilem et not. Veglie ut de cetero ab oibus ... sub penis et scrituris in ipsis Captis et quolibet con... untis unde visis actoris pdictis captis in infrau per capita notabus et illus diligenti examin. ponderatis auctoritate officij et magni ... sui Capituli statutorum pdictorum infrascripta et posita sub numeris infrasc. Confirmavit ac tenore pntium Confirmat laudat et approbat Terminando illa ab omnibus posthac observari debere sub penis et scritures in eis gretis et hoc ad supplicationem Ill.mi Do me andicti

que quidem Capitulla sunt Infrascripta vz capitula x. xi
xiij xv xxvij. xxviij. xxviiij. xxxi. xxxvj xxxiij
xxxviij. xxxix. xl: xlj xlv. xlvj xLvij xLviij
xLviiij. Lij Lv Lvj Lvij Lviiij Lx Lxj: Lxij
Lxiij. Lxiiij. Lxv Lxvij. Lxviij. / —

Vitus Antonius nurezelus
cAm.° d. Gius andicto. Comt.° r.'

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

C. x L.o Criminalib. Pisanj ad j 692
1591. die C. aprilis

Cl. d. Joannes aloy.s pisani dig.s Provisor uegle & Insula visa querellata suprassta Instituta q. Jurdnj vabij pro quoddam horti, & deffensa rej et viris productioribus ut mora vise Justo annullationis venditionis ut Jn eo Et Considerans merito Considerandis mandauit suprassta grella circundarj et deponarj declarando Tamen q. hortus supr..sus non possit amplius vend.. aut alienarj sed reman. ut semper Jn comuni Zbenicj ad usum dictj comunis Ideo man.te circundata

nec dicta

Cl. d. provisor audictus, visa querella suppta Instituta 1592 grisanu Etupus visa deffensione rej cum productionibus ut Jn eis, viso Insto annullationis venditionis hortj d. quo supra Et considerans merito Considerandis mandauit dicta querella cassarj & circundarj declarando tamen q. dnis hortus remaneat Jn comuni verbenicj exac'uis

dict Comuni per amplius possit uendi, aut
alter alienari; Et sic mandato Circūdata Et Cass

Eodem Die:

Cl.s. d: Provisor antedictus uisa querella
suprasta contra baru fuscus, uisa deffe. sa
rej ut In ea: Cum productionibus ut Jn̄ eis
uiso Justo annullationi uenditionis di. horto
ut Eo, Et consideratis merito Considerandis
mandauit dictam querellā Cassari Et irrelidari
declarando Tamen, q hortus suptus
remaneat In Comunj uerbeniq ad usū dict
Comunis: nec amplius possit uendj. aut alienarj
Et sic mandato Circundata Et Cass

quo supra die

Cl.s. d Provisor antedictus uisa querella
supstā Eg magī Flassuī Credenen: una
deffensiona rej: Cum productis ut Jn Eis
uiso Justo annullationis uenditionis dict

horti ut In eo: Et Consideratis merito Consi
derandis: mandauit dictam querellã cassari
et circundari: declarando q dictus hortus rema
neat / In ...... comuni uerbenij. Et ad usum
eiusdem comunis ... possit amplius uendi, aut
uti alienari: Et sic mandato Circũdata Et cass

Die quo supra.

Cl. d. prouisor antedictus uisa querella Justituta
contra bosanios / pro una domo In qua erat
sustria, fabricata p. q. d. comitem Joannem,
de frangepanibus, uisa deffensione ut supra eiu
productionibus ut In eis, uiso Jesto annullatione
...ri is domus di qua supra: mandauit dictã
querellã Cassari. Et Circundari declarando q
dictã domus non posset amplius uendi cum alr
alienari sed reg. In comuni verbeniy sine
pjuditio Juriũ Camo. r aliquo spro visu ...

Joãnes Zrinius
Cancell. regis coa...
Joannes ... registrator

Die sabbati 26 Novembris 1569

Clmus Dnus Andreas Bondimerius fr. i. mo et excmo Duc. Ro. Venetiar. et c.

Provisor Vegl. et Insule sedens in Dug. pallatio audito Vire ..ali.nies qui dicl castri Verben. Dno Ivb... Ban... io Bosa nich, Steto bosanich Mattheo Jrgossichich ... Dimsinich Joannis soldatich Mattheo Ito massich et Ste o bollonich Jurati dicti Castri cu pluribus aliis Sorbus dicti loci petentibus et sup pli cantibus. ... comodo et universali beneffi... in ni dicti loci eis ... Maglia confirmari debere .... capta in pnt. eor statuto

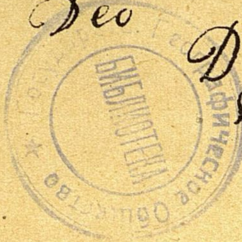
unotata magis necessaria que etia alis ... Clmi D. Ang.n Valerio Dig... Lunc

Provisorem Vegli Confirmata fu... re sub die ... Xnibris ....

supplicozne intelecta .... M...

dictis supplicaz:bg 9 iustitia gratificari
vsis ipis capitis positis sub nõ" in pg...
ipsa et unuquodqz ipoz cu... offi
cij et magnatus sui laudauit et con-
firmauit, ut in futurũ possint
ab oibus obseruari ad beneplacitũ
tñ qu clxui due do: Quaz quidẽ
capta sunt in scapa vz. caplm D
XI. XIIJ XV. XXVIJ XXVIIJ XXVIIIJ
XXXV. XXXVJ XXXVIJ XXXVIIJ
XXXIX. XL. XLI XLV. XLVJ XLVIJ
XLVIIJ. XLVIIIJ. L. LI. LV. LVJ LVIJ
LVIIIJ LX. LXI. LXIJ LXIIJ LXIIIJ
LXV LXVIJ LXVIIJ —— Laus
Deo

Donatus Petrus
si.s No.. c..
Cand. vegle

Адресъ Императорскаго общества любителей древней письменности:
С.-Петербургъ, Фонтанка, 34 (домъ графа С. Д. Шереметева).

XLIV

СТАТУТЪ ОСТРОВА КЪРКА

1388

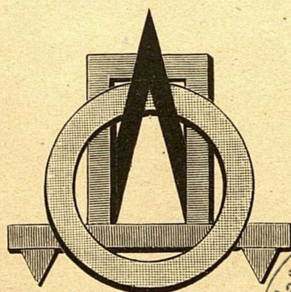
II Транскрипція

1888

СТАТУТЪ
ОСТРОВА КЪРКА

1388

САНКТПЕТЕРБУРГЪ
Типографія В. Балашева, Екатерининскій каналъ, 78

Обѣ транскрипціи памятника, кирилловская и латинская, сдѣланы г-жею Евреиновою, подъ наблюденіемъ которой онѣ и напечатаны.

1. В име божіе амнь летъ божъи	1. U ime božie amn let boži
2. хъ текущихъ. 1388. мсца ію	2. h tekućih .1388. měseca iju
3. на данъ .15. то е штатутъ.	3. na dan .15. to je štatut
4. Ми господнъ к'незъ штефанъ	4. Mi gospdn knez štefan
5. и ми гнъ кнезъ ан'жъ слиш	5. i mi gn knez anž sliš
6. ещи ми велике тужбе отнаш	6. eći mi velike tužbe ot naš
7. ихъ вер'нихъ служб'никовъ Кр	7. ih vernih službenikov Kr
8. чкога отока ке имъ чин'ху худи	8. čkoga otoka ke im činihu hudi
9. люди послали есмо нашихъ	9. ljudi poslali jesmo naših
10. вернихъ вотокъ, да они с'з'ва	10. vernih votok da oni sazva
11. вше добрихъ мужи за все	11. vše dobrih muži za vse
12. га отока, и тако есу начинл	12. ga otoka i tako jesu naćinil
13. и да бду прави впрвдѣ ст	13. i da budu pravi vpravdě st
14. ати, а криви да бду кашти	14. ati a krive da budu kašti
15. гани Ми гнъ ловренац и гнъ	15. gani. Mi gn lovrenac i gn
16. иванъ и госднъ павлъ и под'к	16. ivan i gosdn pavl i podk
17. ежинъ док'ша будучи ми по	17. ežin doksă budući mi po
18. слани од' гна кнеза штефа	18. slani od gna kneza štefa
19. на и од' гна кнеза анжа вото	19. na i od gna kneza anža voto
20. къ К'рчки призвали ес'мо К'нмъ по	20. k Krčki prizvali jesmo k nam po

1. д'кнежина оточкихъ и добрихъ м
2. ужи скр'ка и за всега отока
3. хотещъ учинить то чаби прав
4. о и добро за васъ отокъ
5. Кпт први от силе жен'ске ка би с'вн
6. наипрія отсиле ка коли жен
7. а али девойка би сило
8. вана, ка коли отещи та бди
9. ми хощемо и запвдмо да скажу
10. щи она када се бде тужити
11. от сле по .3. добрихъ сведоцѣ
12. хъ ако би таилъ онъ ки би сил
13. овалъ, ако би она сказала
14. тѣмъ .3. сведокми буди по
15. ставлнъ на муку, ако буде пр
16. авити на мцѣ да му имѣй
17. глва поити. И ощъ када буд
18. е тужба колѣ оттѣхъ силъ
19. тада судци будити др
20. жани ихъ заминати оваена

1. dknežina otočkih i dobrih m
2. uži skrka iza vsega otoka
3. hoteć učinit to čabi prav
4. o i dobro za vas otok
5. Kpt prvi ot sile ženske ka bi svn.
6. Naiprija ot sile ka koli žen
7. a ali devojka bi silo
8. vana ka koli oteći ta bdi
9. mi i zapovidama do skažu
10. ći ona kada se bde tužiti
11. ot sile po .3. dobrih svedocē
12. h ako bi tail on ki bi sil
13. oval ako bi ona skazala
14. tēm .3. svedokmi budi po
15. stavlen na muku, ako bude pr
16. aviti na mcē da mu imej
17. glva pojti. I ošć kada bud
18. e tužba kolē ot tēh sil
19. tada sudci budite dr
20. žani ih zaminati ovajena

1. га кко наитане буду могли и	1. ga kko najtannje budu mogli i
2. ощъ то зложивши к'тому д	2. ošć to zloživši k tomu d
3. а гдѣ колѣ та двца или же	3. a gdě kolě ta dvca ili že
4. на будущъ кого колѣ рачуна	4. na buduć kogo kolě računa
5. да има прити пред' дворове р	5. da ima priti pred dvorove r
6. асплетена кличущъ помага	6. aspletena kličuć pomaga
7. ню пріе нере приде домовъ и опо	7. nju prie nere pride domov i opo
8. менути место гдѣ буде	8. menuti mesto gdě bude
9. сила чинена, а тада суд'ц	9. sila činena, a tada sudc
10. и имейте яти оваенога тар	10. i imejte jati ovajenoga tar
11. е заминати га; и ако имъ буде	11. e zaminati ga i ako im bude
12. истину правити имей му гл	12. istinu praviti imej mu gl
13. ва пойти а блага незгубла	13. va pojti a blaga nezgubla.
14. На муцѣ ако не бде правилъ пр	14. Na mucě ako ne bde pravil pr
15. остъ е. И още ако не би имела с'	15. ost je. I ošće ako ne bi imela s
16. ведоки да она има присещи	16. vedoki da ona ima priseći
17. само .12. од'кихъ ей се има н	17. samo. 12 od kih jej se ima n
18. аложити половица, а дру	18. aložiti polovica, a dru
19. ги полъ имѣй сама найти. И ощ	19. gi pol imej sama najti. I ošć
20. е ако три от тѣхъ не е ближикъ не	20. e ako tri ottěh ne je bližik ne

*

1. би рачили присещи да ей нишъ	1. bi račili priseći da jej niš
2. таръ неиди; ако ли веще не би	2. tar neidi; ako li veće ne bi
3. присег'ло оваеніи е простъ. Още	3. priseglo ovajeni je prost ošće
4. ако она неби имела ближич'с	4. ako ona nebi imela bližičs
5. тво да она мози найти гост'	5. tvo da ona mozi najti gost
6. е жене от добра гл̅са, а то б	6. e žene od dobra gl̅sa a to b
7. уди в'разумѣ суд̅цъ, и су	7. udi vrazumě su̅dc i su
8. д'ци имѣйте држати вуз	8. dci imejte držti v uz
9. ѣ обреченога доклѣ се судъ	9. ě obrečenoga doklě se sud
10. з'да, али имѣй дати добро	10. zda ali imej ·dati dobro
11. поручаство в'зда разум	11. poručastvo vzda razum
12. ѣющ'се имѣйте сведоци би	12. ějuć se imejte svedoci bi
13. ти од' онога г'рада г'дѣ е сил	13. ti od onoga grada gdě je sil
14. а чи̑нена; а та тужба имѣй	14. a činjena; a ta tužba imej
15. бити до трети дн̅ъ. Ако буде	15. biti do treti d̅n ako bude
16. ч.. ити д'ругако да пр̅ду сво	16. č.. iti drugako da pr̅du svo
17. ю згуб'ла. К̅пт за кона ійзднога.	17. ju zgubla. K̅pt za kona jizdnoga.
18. Ощъ зврху тад'би хоте и за	18. Ošć zvrhu tatvi hote iza
19. п̅вдаю да в'ски ки кона ук'р	19. p̅vdaju da vs̅ki ki kona ukr
20. аде езднога да има плат	20. ade j esdnoga da ima plat

1. ить .40. лбр. ке .40. лбръ имѣйте	1. it 40. lbr. ke .40. lbr. imejte
2. се делити на полъ, полъ гос'по	2. se deliti na pol, pol gospo
3. дару а полъ гдѣ ка половица	3. daru a pol gdě, ka polovica
4. имѣй се разделити на трое е	4. imej se razdeliti na troje, je
5. днъ делъ гну к'незу штефа	5. dn del gnu knezu štefa
6. ну а дрги гну к'незу ан'жу	6. nu a drgi gnu knezu anžu
7. а трети оп'щинѣ скога г'рада	7. a treti općině skoga grada
8. ос'тане татъ. Кпт ки би у-кралъ вола.	8. ostaně tat. Kpt ki bi ukral vola.
9. Още за вола такое да ост	9. Ošće za vola takoje da ost
10. ае татъ лбр .40. и дели се кко	10. aje tat lbr .40. i deli se kko
11. з'гора Кпт за жрѣбца али кобилу	11. zgora. Kpt. za žrěbca ali kobilu
12. Още за ж'рѣбца али кобил	12. Ošće za žrebca ali kobil
13. у лбръ .36. Кпт. за юн'ца и к'раву.	13. u lbr .36. Kpt za junca i kravu.
14. Още за в'сакого юн'ца али	14. Ošće za vsakoga junca ali
15. к'раву плати лбр. 36. За ос'ла	15. kravu plati lbr. 36. Za osla
16. Още за всакого ос'ла али	16. Ošće za vsakoga osla ali
17. ослицу лбр. 27. и дели се	17. oslicu lbr. 27. i deli se
18. како згора. Кпт за озимче ошле	18. kako zgora. Kpt za ozimcě ošle
19, Още за в'сако озимче ошле	19. Ošće za vsako ozimče ošle
20. али самца али сам'це лбр.	20. ali samca ali samce lbr

1. .20. и полъ. Кпт. за крве'и кобле озмъ.
2. Още за всако озим'че к'рав
3. е али кобил'е лбр. 20 и пол.
4. Кпт. за овцу и коз. Още за в'сак
5. у ов'цу али козу велу имѣ
6. й платить татъ. лбр. 9. и д
7, ели се кко згора. Кпт. ов'че и коз'ункл
8. Още за в'ско унук'ле ов'ч'еи ко
9. з'е плати татъ. со. .48. Кпт
10. од' янца. Още за в'скога янца
11. али коз'лща плти. со. 36. За ул
12. Още за вски улъ плати лбр.
13. 4. и полъ. Кпт за кокошъ и петха
14. Още за кокошъ али петеха
15. плати. 27. со. и дели се
16. кко зго. °Още ако би нѣки наша
17. лъ с'вою тад'бу каби му у
18. к'радена а татъ не би зат
19. аилъ имей платить кко згора
20. и имейсе писати за тата.
°Кпт за свою тад'бу ки би нашалъ украдену.

1. .20. i pol. Kpt za krvjei koble ozm
2. Ošće za vsako ozimče kravj
3. e ali kobilje lbr. 20. i pol.
4. Kpt za ovcu i koz. Ošće za vsak
5. u ovcu ali cozu velu ime
6. j platit tat lbr. 9 i d
7. eli se kko zgora. Kpt. ovčje i kozunkl
8. Ošće za vsko unukle ovčje i ko
9. zje plati tat so. 48. Kpt.
10. od janca. Ošće za vskoga janca
11. ali kozlića plati so. 36. Za ul
12. Ošće za vski ul plati lbr.
13. .4. i pol. Kpt za kokoš i petha
14. Ošće za kakoš ali peteha
15. plati. 27. so. i deli se
16. kko zgo. °Ošće ako bi nĕki naša
17. l svoju tadbu ka bi mu u
18. kradena a tat ne bi zat
19. ajil imej platit kko zgora
20. i imej se pisati za tata
°Kpt. za svoju tadbu ki bi našal ukradenu

1. ако би затаялъ а гос’подар’ би	1. ako bi zatajal a gospodar bi
2. могалъ провати трими с’ве	2. mogal provati trimi sve
3. доки в’градѣ а дв’ѣма ван	3. doki vgradě a dvěma van
4. ѣ з’грда ко да нѣма ни еднъ го	4. ě zgrada ko da něma nijedn go
5. сть. тѣми сведокми прова	5. st těmi svedokmi prova
6. вши има се поставити на мк	6. vši ima se postaviti na mk
7. у и имасе мучити, кко бде ви	7. u i ima se mučiti, kko bde vi
8. дѣти суд’цемъ ако се не би о	8. děti sudcem ako se ne bi o
9. дъ далъ има бити простъ. Ощ	9. d dal ima biti prost. Ošć
10. е по сведоцѣхъ али по иномъ	10. e po svedoceh ali po inom
11. рачунѣ ако господарь не буде	11. računě ako gospodar ne bude
12. мощи видѣти свою шкоду т’	12. moći viděti svoju škodu t
13. ре би се сум’нелъ на никога та	13. re bi se sumnjel na nikoga ta
14. та мози га ротити само 12.	14. ta mozi ga rotiti samo .12.
15. ако би не свршилъ роту оста	15 ako bi ne sveršil rotu osta
16. ни кко згора е писно. Ако тат’б	16. ni kko zgora je pisno. Ako tatb.
17. и се могалъ првичь или ти дру	17. i se mogal prvić ili ti dru
18. говичь’се не мози на кога пос	18. gović se ne mozi na koga pos
19. ведокуе .1. сведокъ буди	19. vedokuje .1. svedok budi
20. поставленъ на мку вз’да р	20. postavljen na mku vzda r

1. азумѣющъ по првой тад'бѣ; по	1. azumějuć po pervoj tatbě; po
2. другой имѣй платити под	2. drugoj imej platiti pod
3. уплу; по третой тад'бѣ имѣй	3. uplu; po trotoj tatbě imej
4. бити обѣшенъ: не мози се с'ку	4. biti oběšen: ne mozi se sky
5. пити ни ед'нимъ благомъ. Ако по	5. piti nijednim blagom. Ako po
6. прву тад'бу али подругу	6. prvu tadbu ali po drugu
7. татъ не би имелъ чимъ плат	7. tat ne bi imel čim plat
8. ити имей му се усѣчи .1. удъ,	8. iti imej mu se useći. 1. ud
9. а за трету имѣй се обѣсити.	9. a za tretu imej se oběsiti.
10. Още ако нѣки господарь би име	10. Ošće ako něki gospodar bi ime
11. лъ шкоду отъ ов̄цъ да старѣш	11. l škodu ot ov̄c da stareš
12. ина отстана имѣй присещи кол	12. ina ot stana imej priseći kol
13. икому ихъ е украдено а гос'пода	13. iko mu ih je ukradeno a gospoda
14. р̄ь потдити онъ тратъ када бу	14. r potd̄iti on trat kada bu
15 де судъ зданъ. Още нам'е в	15. de sud zdan. Ošće nam je v
16. идити и хоцемо да судци ки	16. iditi i hoćemo da sudci ki
17. есу и ки буду имѣйте имит	17. jesu i ki budu imejte imit
18. и поли себѣ в'з̄да. до 4. д	18. i poli sebe vs̄da do. 4. d
19. обри мужи отъ веща, и ако буде	19. obri muži ot veća, i ako bude
20. припеланъ тать на муку им	20. pripeljan tat na muku im

1. ѣй бити он'дѣ сатникъ онога	1. ĕj biti ondĕ satnik onoga
2. града поли судацъ вкр'ку од	2. grada poli sudac vkrku od
3. куда е татъ када га буду	3. kuda je tat kada ga budu
4. заминати и пелати на мку.	4. zaminati i peljati na muku.
5. И в'зда с'ведоци имѣйте би	5. I vsda svedoci imĕjte bi
6. ти от добра глса, и да свед	6. ti ot dobra glsa, i da sved
7. оци не имѣйти бити поведени	7. oci ne imĕjte biti povedeni
8. на сведочаствѣ имѣйте б	8. na svedočastvĕ imejte b
9. ити поведени отъ судцъ. И още т	9. iti povedeni ot sudc. Iošće t
10. ако кр'чане кко оточане есу се у	10. ako krčane kko otočane jesu se u
11. лагодили да ни еднъ на в'ки	11. lagodili da ni jedn na vki
12. ръ ни еднъ ини чкъ нес'мѣ вози	12. r ni jedn ini čk ne smĕ vozi
13. ти ванъ з отока ни еднога го	13. ti van z otoka ni jednoga go
14. с'та не имѣющъ прощеня отсуд	14. sta ne imĕjnć prošćenja ot sud
15. ацъ онога мѣста, откуд'би се	15. ac onoga mjesta, ot kud bi se
16. имелъ повести, под'пену. 12.	16. imel povesti pod penu. 12.
17. цзлза, ако буде казанъ, и р	17. c.z.l.za, ako bude kasan, i r
18. аздели се на четверо. Кпт гд	18. azdeli se na četvero. Kpt gd
19. оби имелъ попа. Ощъ хоте да	19. obi imel popa. Ošć hote da
20. ни еднъ оцъ али мати имеющъ	20. ni jedn oc ali mati imejuć

1. сна жак'на али попа не мози	1. sna žakna ali popa ne mozi
2. та снъ с'лободити оца ни ма	2. ta sn slobodili oca ni ma
3. тре та би та не служила к'	3. tre da bi ta ne služila k
4. нез'мъ ни нией'нога чка. Кптз	4. nezm ni ni jednoga čka. Kpt z
5. а овцу уету. Още хоте да ко	5. a ovcu ujetu. Ošće hote da ko
6. би у нѣкога тата уета .1.	6. bi u někoga tata ujeta. 1.
7. овца аще би ихъ манкало ш	7. ovca ašće bi ih mankalo š
8. ню бди веровано вбрав	8. nju bdi verovano vbrav
9. ареви ротѣ а татъ имей б	9. arevi rotě a tat imej b
10. ити поставлнъ на мку ако б	10. iti postavln na mku ako b
11. уде упрѣти тад'бѣ. Кпт. отта	11. ude uprěti tadbě. Kpt. otta
12. д'би кущ'не. Още хоте да кобин	12. dri kućne. Ošće hote da kobin
13. ѣки татъ укралъ вхрамѣ ч	13. ěki tat ukral vhramě č
14. аби врѣд'но .10. лбръ тер би	14. a bi vrědno. 10. lbr. ter bi
15. наш'стъ имей платить. 12. це	15. našst imej platit. 12. ce
16. злта, ка се раздѣлита кко	16. z.l.t.a. ka se razdělita kko
17. згора, а госпдру имѣй плат	17. zgora, a gospdru iměj plat
18. ити по дуплу. Ако би ощъ укра	18. iti po duplu. Ako bi ošć ukra
19. лъ .20. лбр. и .5. имѣй плати	19. l. 20. lbr. . 5 iměj plati
20. ти .50. лбръ. до .15. днъ. ако би	20. ti. 50. lbr. do. 15. dn. ako bi

1. ихъ не платилъ имей мусе ус	1. ih ne platil imĕj mu se us
2. ѣчи .1. удъ. Ако би укралъ виш	2. ĕči. 1. ud. Ako bi ukral viš
3. е от .50. лбръ бди обѣшенъ. Ощъ	3. e ot. 50. lbr. bdi obešen. Ošč
4. хоте да ко би нѣки татъ нѣкому	4. hote da ko bi nĕki tat nĕkomu
5. укралъ до .20. со. плати .3. ц.	5. ukral do. 20. so. plati. 3. c.
6. злто. Ощъ от. 20. со. до .5. лбръ	6. z.l.t.o. Ošć ot. 20. so. do. 5. lbr.
7. да плати .6. ц. зл. от .5. лбръ	7. da plati. 6. c. zl. ot. 5. lbr.
8. до .10. плати татъ .12. ц. зл.	8. do. 10. plati tat. 12. c. zl.
9. а оному ки шкоду приме взда	9. a onomu ki škodu prime vzda
10. плати по дуплу. (°) Ощъ хоте да ко	10. plati po duplu. (°) Ošć hote da ko
11. би нѣки чкъ учинилъ нѣку та	11. bi nĕki čk učinil nĕki ta
12. д'бу ванѣ али на стану а	12. dbu vanĕ ali na stanu a
13. ли на гув'нѣ али на комар'дѣ	13. li na guvnĕ ali na komardĕ
14. до .20. со. плати .3. ц. зл. а госпо	14. do. 20. so. plati. 3 c. zl. a gospo
15. дару по дуплу и на нега роту	15. daru po duplu i na nega rotu
16. Кпт ки би песту кога. Ощъ ако би	16. Kpt ki bi pestu koga. Ošć ako bi
17. нѣки нѣко а песту удрилъ а	17. nĕki nĕkoga pestu udril a
18. ли с'кубалъ, онъ ки буде ску	18. li skubal. on ki bude sku
19. бенъ буде се тужити т'ре	19. ben bude se tužiti t're
20. провати еднѣмъ добрѣмъ ч	20. provati jednĕm dobrĕm č
(°) Кпт. от тад'би ванѣ али нас' тану али на гвни али на комардѣ.	(°) Kpt. ot tadbi vanĕ ali nas tanu ali na gvni ali na komardĕ.

*

1. комъ да плати, 3. ц. зл. ако би	1. kom da plati. 3. c. zl. ako bi
2. не могалъ провати ки би б'енъ бу	2. ne mogal provati ki bi bijen bu
3. ду верованъ само третъ прис	3. du verovan samo tret pris
4. егъ от кихъ мусе има .1. на ложи	4. eg ot kih muse ima. 1. naloži
5. ти ке се раздѣлити на полъ	5. ti ke se razdělite na pol
6. полъ гдѣ а полъ ки е бъенъ. Ако би	6. pol gdě a pol ki je bijen. Ako bi
7. казанъ од' присеж'ника пла-ти. 6.	7. kazan od prisežnika plati. 6.
8. ц. зл. ке. 3. раздѣлите се кко з	8. c. zl. ke. 3. razdělite se kko z
9. гора, а други. 3. бди. 1 кнез	9. gora, a drugi .3. bdi. 1. knez
10. емъ а други опщинѣ, а трети о	10. em a drugi općině, a treti o
11. ному ки покаже. Батомъ али камкм.	11. nomu ki pokaže. Batom ali kamkm.
12. Ощ' хоте ако би ники нѣкога уд'ри	12. Ošć hote ako bi niki někoga udri
13. лъ батомъ али камикомъ в'р	13. I batom ali kamikom vr
14. уку др'жещъ онъ ки би удренъ т'	14. uku držeć on ki bi udren t
15. ре би се тужилъ и провалъ е	15. re bi se tužil i proval je
16. д'нѣмъ добрѣмъ чкмъ плати. 6.	16. dněm dobrěm čkm plati. 6.
17. ц.л.з.ъ. ако би не могалъ про-вати	17. c.l.z. ako bi ne mogal provati
18. бди верованъ присегъ само .3.	18. bdi verovan priseg samo. 3.
19. от кихъ мусе наложи. 1. ако би ка	19. ot kih mu se naloži. 1. ako bi ka
20. занъ имѣйте се раздѣлити кко	20. zan imejte se razděliti kko

1. згора. Ножемъ али камкомъ хитщъ	1. zgora. Nožem ali kamkom hiteć.
2. Ощъ хоте да ко би нѣки удрилъ ко	2. Ošć hote da ko bi nĕki udril ko
3. га ножемъ али камикомъ з руки п	3. ga nožem ali kamikom z ruki p
4. устещъ, плати. 12. з. злзт. а	4. usteć plati. 12. c.z.l.zt. a
5. взда лѣкарія схранена ако	5. vzda lĕkarija shranena ako
6. буде казанъ плати кко згор	6. bude kazan plati kko zgor
7. а. Од' уда усѣч'на. Ако би гдо	7. a. Od uda usečna. Ako bi gdo
8. отсѣкалъ нѣкому удъ плати. 50.	8. otsĕkal nĕkomu ud plati. 50.
9. ц.з.л., ке се разделите на полъ,	9. c. zl. ke se razdĕlite na pol,
10. полъ гдѣ а полъ оному ки е пора	10. pol gdĕ a pol onomu ki je pora
11. женъ. Ако би не имелъ чимъ плат	11. žen. Ako bi ne imel čim plat
12. ить имѣй се вложить в'пржу	12. it imĕj se vložit vpržu
13. нъ али добро поручаствѣ да	13. n ali dobro poručastvĕ da
14. ти; имѣй искупити до. 15. дн.	14. ti; imĕj iskupiti do. 15. dn.
15. и; ако би не скупилъ за мани за	15. i; ako bi ne jskupil za mani za
16. рокъ имѣй бити фруштанъ, з	16. rok imĕj biti fruštan. z
17. а срѣд'ни фруштанъ и прѣжгнъ,	17. a srĕdni fruštan i prĕžn,
18. за трети имѣй му се удъ. 1. у	18. za treti jmĕj mu se ud. 1. u
19. сѣщи. Ако би ка жена п'сова	19. sĕći. Ako bi ka žena psova
20. Още хощемо да ни еднъ мужъ	20. Ošće hoćemo da ni jedn muž

1. мози винети свое жени ни ед'н	1. mozi vineti svoje ženi ni jedn
2. у лиганцу ако би псовала	2. u ligancu ako bi psovala
3. нѣку добру жену имѣй се	3. něku dobru žěnu iměj se
4. вложити вб'рлину, и плат	4. vložiti vbrlinu, i plat
5. и .4. ц. зл. ке се раздѣлите	5. i. 4. c. zl. ke se razdělite
6. на полъ, полъ гдѣ, а полъ стр	6. na pol, pol gdě, a pol str
7. анѣ, а на то бди верована	7. aně, a na to bdi verovana
8. 1. добра жена всака. Кпт	8. .1. dobra žena vsaka. Kpt
9. одъ твари жен'с. Ощъ хоте ако б	9. od tvari žens. Ožć hote ako b
10. и ке жени прѣтиле т'вар'ми, и	10. i ke ženi prětile tvarmi, i
11. мѣй се вложити вбр'лину	11. měj se vložiti vbrlinu;
12. ако ли би се наш'ло по истинѣ и	12. ako li bi se nažlo poistině i
13. мѣйсе поставити на мку; ако	13. měj se postaviti na mku; ako
14. се отдана муцѣ имѣй бити с	14. se otdana muce iměj biti s
15. ж'гана, а взда бди вразу	15. žgana, a vzda bdi vrazu
16. — ѣ суд'цъ. Кпт ки би псовл'вещнк	16. —ě sudc. Kpt ki bi psovlvećnk
17. Още хощемо да ко би нѣки чкъ ре	17. Ožće hoćemo da ko bi něki čk re
18. калъ нѣкому чку од веща непо	18. kal někomu čku od veća nepo
19. ч'тену беседу брезъ заче	19. čtenu besedu brez zače
20. ла вещника плати. 6. ц.л.з.ъ.	20. la većnika plati. 6. z.l.z.

1. кехъ бди полъ странѣ а друг
2. ги плъ раздѣлисе на трое. 2.
3. дела гдѣ, а трети опщинѣ
4. Од' поличнц. Още кощемо да коби н
5. ѣки чкъ далъ полич'ницу нѣко
6. му вечнику плати. 50. лбр
7. Ако ли би нѣкому иному чку та
8. кое далъ поличницу плати
9. лбръ. 25. а вз'да провающи
10. 2. али еднѣмъ добрѣмъ чкмъ,
11. а не могущъ провати имѣй се от
12. присещисамо.6.оттѣхъмусеи
13. мѣйта. 2. нарещи. Клобукъ
14. Ощъ хощемо да ко би нѣки нѣкому в'
15. зелъ клобукъ али бериту
16. плати.1.ц.л.з.т.ъ.кисераздѣ
17. ли кко з'гора, а шкоду плати
18. господарупо дуплу. Од шкоде
19. каби кому учинена ка колѣ:
20. Ощъ хощемо да коби вѣки чкъ приш

1. keh bdi pol stranĕ a drug
2. gi pol razdĕli se na troe .2.
3. dela gdĕ, a treti općinĕ.
4. Od poličnic. Ošće hoćemo da ko bi n
5. ĕki čk dal poličnicu nĕko
6. mu većniku plati. 50. lbr.
7. Ako li bi nĕkomu inomu čku ta
8. koe dal poličnicu plati
9. lbr. 25. a vzda provajući
10. .2. ali jednĕm dobrĕm čkm,
11. a ne moguć provati imĕj se ot
12. priseći samo. 6. ot tĕh mu se i
13. mĕjta. 2. nareći. Klobuk,
14. Ošć hoćemo da ko bi nĕki nĕkomu v
15. zel klobuk ali beritu
16. plati. 1. z.l.z.t. ki se razdĕ
17. li kko zgora, a škodu plati
18. gospodaru po duplu. Od škode
19. ka bi komu učinena ka kolĕ.
20. Ošć hoćemo da kobi nĕhi čk priš

1. лъ к'иному чк̄у ки би имелъ шко	1. l k inomu čku ki bi imel ško
2. ду тер би му рекалъ я вѣмъ о	2. du ter bi mu rekal ja vēm o
3. нога чка ки е тб̄ѣ ту школду у	3. noga čka ki je tbē tu škodu u
4. чинил да нещу т'га повѣдѣ	4. činil da neću t'ga povēdē
5. ти, провающъ онъ да му е т̄ко	5. ti, provajuć on da mu je tko
6. рекалъ имей платити ону пе	6. rekal imēj platiti onu pe
7. ну ку татъ плаща. О д' в д о в	7. nu ku tat plaća. O d v d o v
8. и ц е и ж а к н а к п̄т. Ощъ хощемо да ни	8. i c e i z a k n a kp̄t. Ošć hoćemo da ni
9. ена в'довица не мози взети	9. jena vdovica ne mozi vzeti
10. ни ед'нога попа ни жак'на к'себ	10. ni jednoga popa ni žakna k seb
11. ѣ рекущи она хощу га в'зети	11. ē rekući ona hoću ga vseti
12. и др'жати за с̄на кога нимамъ	12. i držati za sna koga nimam
13. а хотещъ свое благо нему да	13. a hoteć svoje blago nemu da
14. ти да би госпдѣ не служил	14. ti da bi gospdē ne sluzil
15. отога не хощемо. К̄п д о д л и с т а	15. otoga ne hoćemo. K̄p t o d l i s t a
16. Ощъ хощемо да ни еднъ листъ	16. Ošć hoćemo da ni jedn list
17. ки би писанъ од' кихъ коли ричи	17. ki bi pisan od kih koli riči
18. никога ни ина ни ед'на првда не моз	18. nikoga ni ina ni jedna prvda ne moz
19. и бити становита ако не бу	19. i biti stanovita ako ne bu
20. де пена вложена, от ке пени	20. de pena vložena ot ke peni

1. бди трети делъ гдѣ. а .2. д.	1. bdi treti del gdě. a .2. d
2. ела господару. Од Крка и каштел'.	2. ela gospodaru. Od Krka i kaštel.
3. Ощъ хощемо да ко би к'рчанинъ кога	3. Ožć hoćemo da ko bi krćanin koga
4. коли оточанина од' кога коли ка	4. koli otočanina od koga koli ka
5. штела завр'нулъ в'свомъ	5. štela zavrnul v svom
6. добит'цѣ тер га ялъ имей га-	6. dobitcě ter ga jal jměj ga
7. пелати ванъ каштелъ наи	7. peljati van kaštel nai
8. пріе од' кога каштела чкъ а по	8. prije od koga kaštela čk a po
9. томъ имей га сатникъ тога ка	9. tom iměj ga satnik toga ka
10. штела з добру обару вкркъ	10. štela z dobru obaru vkrk
11. пелати пред' судацъ и ондѣ	11. peljati pred sudac i ondě
12. имей пред' ними направу чинит	12. iměj pred nimi napravu cinit
13. и ако бде прва тад'ба; ако ли	13. i ako bde prva tadba; ako li
14. бде по другой тад'бѣ има ими	14. bde po drugoj tadbě ima imi
15. ти другу првду. И тако ако би	15. ti drugu prvdu. I tako ako bi
16. елъ омишланинъ добрѣнанина	16. jel omišljanln dobrěnjanina
17. али добрѣнаннъ омишланина	17. ali dobrěnjann omišljanina
18. али врбничанина али бащa	18. ali vrbničanina ali bašća
19. нина имей чинити ккo з'гора пи	19. nina iměj činiti kko sgora pi
20. сано и указано и направлено	20. sano i ukazano i napravleno

1. Кп̄т. мею кмети и властели.	1. Kpt. m̄eju kmeti i vlasteli.
2. Ощъ есу положили пену ме	2. Ošć jesu položili penu me
3. ю кмет'сми с'влас'тел'ми зл̄т.	3. ju kmetmi s vlastelmi zl̄t
4. хъ .25. врх̄ъ старе пени от с'	4. h .25. vrh̄ stare peni ot s'
5. твари а от беседи. Зл̄тхъ .10.	5. tvari a ot besedi zl̄th. 10.
6. врх̄ъ старе пени. А то су му	6. vrh̄ stare peni. A to su mu
7. жи ки су он'дѣ били двор'нн	7. ži ki su ondě bili dvorni
8. къ гргр̄ъ сатникъ моронѣгъ м	8. k gr̄gr satnik moroněg m
9. икула гижманъ лука жив'	9. ikula gižman luka žuv'
10. ць д'минакъ братона киринъ	10. c d'minak bratona kirin
11. захарія зврчищъ. Ощъ ти люд	11. zaharija zvrčić. Ošć ti ijud
12. и есу н̄съ просили и молили	12. i jesu n̄s prosili i molili
13. да бисмо вещу пену невл	13. da bismo veću penu nevl
14. ожили невеще зл̄тхъ .25. от	14. ožili neveće zl̄th .25. ot
15. ствари а отъ беседи .10. дука	15. stvari a ot besedi .10. duka
16. тъ. А ту пену има платитъ	16. t. A tu penu ima platit
17. всаки от себе ки би посегал'	17. vsaki ot sebe ki bi posegal
18. али опсовалъ а ту пену	18. ali opsoval a tu penu
19. ес'мо учинили за нике бесед	19. jesmo učinili za nike besed
20. и ке се с'да миче за мане	20. i ke se s'da mlče za mane

1. зло ке су били речени од'лу
2. ки проту миронѣгу будущ'
3. сатникъ. Будущи под'кнежи
4 нъ марко и под'кнежинъ бар- толъ
5. на вратѣхъ место наше гд
6. е прду др'жати те згора р
7. ечене беседе есу биле а м
8. ине хотещи да би се кр'вьали
9. непріязань мею ними з'годи
10. да есмо ту пену потвр'ди
11. ли ш ними накупъ властел
12. е и кмети есу потврдили пол
13. и насъ.
14. Перо кал'бо провидуръ про- видуръ кр'
15. чки и прчя. Теби судче врб- ници
16. запвдамо да учинищъ клица- ти и н
17. авес'тити в'сѣмъ тимъ лю- дем д
18. а нигдоръ од' нихъ не буди толико
19. сминъ да би смелъ прієть во- токъ

1. zlo ke su bili rečeni odlu
2. ki protu mironěgu buduć
3. satnik. Budući podkneži
4. n marko i podknežin bartol
5. na vratěh mesto naše gd
6. e prdu držati te zgora r
7. ečene besede jesu bile a m
8. ine hoteći da bi se krv ali
9. neprijazan meju nimi zgodi
10. da jesmo tu penu potvrdi
11. li š nimi nakup vlastel
12. e i kmeti jesu potvrdili pol
13. i nas.
14. Pero kalbo providur providur kr
15. čki i prčja. Tebi, cudče vrbnici
16. zapvdamo da učiniš klicati in
17. avestiti vsěm tim ljudem d
18. a nigdor od nih ne budi toliko
19. smin da bi smel prijet votok

*

1.	ниеднуван'нюживинумалу нив	1.	nijednu vannju živinu malu ni v
2.	елику през допущенія нашего по	2.	eliku prez dopušćenija našega po
3.	д'пену .3. лбр. по главу; а та пен	3.	d penu .3. lbr. po glavu; a ta pen
4.	а да им се хоще взети през' милос	4.	a da im se hoće vzeti prez milos
5.	ти и то пис'мо учини записать	5.	ti i to pismo učini zapisat
6.	вав штатутъ децембра дан	6.	vav štatut decembra dan
7.	.21. 1483. при суд'ци юрщи ми	7.	21. 1483. pri sudci jurši mi
8.	ховилищи то е било;	8.	hovilići to je bilo;
9.	а то писа илія нотар' превъ.	9.	a to pisa ilija notar crev.
10.	Перо калбо провидуръ и прчя.	10.	Pero kalbo providur i prčja.
11.	Вамъ судче юрша врбнци зпвд мо да	11.	Vam zudče jurša vrbnici spvd-mo da
12.	имате навестити в'смъ онѣмъ ки годи	12.	imate navestiti vsm oněm ki godi
13.	имаю ку живину гостинску трю пасе	13.	imaju ku živinu gostinsku trju pase
14.	ту в отоци да ю нима пасти ни гдере на	14.	tu votoci da ju nima pasti ni gdere na
15.	трави комун'ски ни на ниед-нога чка тра	15.	travi komunski ni na jednoga čka tra
16.	ви него на своей; и кире би ю ондѣ паса	16.	vi nego na svojej; i kire bi ju ondě pasa
17.	лъ да плча пену за в'ску глву. со. 40. и ки	17.	I da plća penu za vsku glvu. so. 40. i ki
18.	га одъ да нолъ те пене има ча е со. 20.	18.	ga od da pol te pene ima ča je so. 20.
19.	и да му се хоще взети през' милости.	19.	i da mu se hoče vzeti prez mi losti
20.	И та листъ препишите вав шта	20.	I ta list prepišite vav šta
21.	тутъ, днъ енвра први ,1484.	21.	tut, dn jenvra prvi. 1484.

1. Виме божіе амнь летъ бжи	1. Vime božie amn let bži
2. хъ. 1470. мсца октбра штатут	2. h. 1470. msca oktbra štatut
3. Ва време в'зможнога и вз'	3. Va vrime vzmožnoga i vz
4. и величенога и племенитога	4. veličenoga i plemenitoga
5. и високороенога и с'лавнога	5. i visokorojenoga i slavnoga
6. гна кнеза ивана де франкапа	6. gna kneza ivana de frankapa
7. на крч'кога и модрушкога и сен'ско	7. na krčkoga i modruškoga i senjsko
8. га и всега отока гна. Буду	8. ga i vsega otoka gna. Budu
9. щи та исти гнъ в'дрази бащ	9. ći ta isti gn vdrazi bašć
10. ан'ской у свте луціеп вопати	10. anskoj u svte lucie vopati
11. и, он'дѣ е пришалъ попъ ан'тон'	11. i, ondě je prišal pop anton
12. зврбника снъ суд'ца ивана	12. zvrbnika sn sudca ivana
13. дружинища тужещи на бащ	13. družinića tužeći na bašć
14. анъ од стране всега вр'бни	14. an od strane vsega vrbni
15. ка да ем'лю нихъ живине бащ	15. ka da jěmlju nih živene bašć
16. ане вдр'мунихъ и в'житихъ по	16. ane vdrmunih i vžitih po
17. с'вомъ закону таре .1. закл	17. svom zakonu tare .1. zakl
18. у себя али ю зламенаю за	18. u sebi ali ju zlamenaju za
19. се а бащапе ти ткое тужах	19. ie a bašćane ti tkoe tužah
20. у да имъ врб'ничане потираю	20. u da im vrbničane potiraju

1. др'муни и жита и он'дѣ е посъ	1. drmuni i žita i ondě je pos
2. лалъ на питан'е та ис'ти го	2. lal ca pitanje ta isti go
3. спднъ именитихъ мужи да	3. spdn imenitih muži da
4. учине мею ними пис'мо новимъ	4. učime meju nimi pismo novim
5. зкнмъ кко имаю чинити и ест'	5 zkum kko imaju činiti i est
6. пос'лалъ на то веле разу	6. poslal na to vele razu
7. многа оца духов'нога гна юр'я	7. mnoga oca duhovnoga gna jurja
8. опата сго миховила скрка	8. opata sgo mihovila skrka
9. и поч'тованога и разум'нога и	9. i počtovanoga i razumnoga i
10. племенитога мужа под'кне	10. plemenitoga muža podkne
11. жина мар'тина моисѣевища	11. žina martina mojsějevića
12. и племенита чка подкнежина	12. i plemenita čka podknežina
13. филипа з'беш'ке и од' лучи	13. filipa z baške i odluči
14. ше с'вѣст'ю тога истога гн	14. še svěstiu toga istoga gn
15. а више реченога, и хоте да т'ко	15. a više rečenoga i hote da t'ko
16. буде и да се то вложив'	16. bude i da se to vloživ'
17. ш'татутъ воч'нимъ законмъ	17. štatut večnim zaknm
18. Наипрви хоте ки годѣ би бащ	18. Najprvi hote ki godě bi bašć
19. анинъ през'ламеналъ али	19. anin prezlamenal ali
20. зак'лалъ ки годѣ живину	20. zaklal ku godě živinu

1. кому годѣ врб'ничанину наша	1. komu godě vrbničaninu naša
2. д'ши вдр'мунихъ али вжит	2. dši vdrmunih ali vžit
3. ѣхъ да плаща пену, лбр. 50.	3. ěh da plaća penu, lbr. 50.
4. гну. Такое ако би вр'бничани	4. gnu. Takoe ako bi ki vrbničani
5. нъ бащанину плати пену кко	5. n bašćaninu plati penu kko
6. з'гора. Кпт. 2. Ощъ хоте ако би ка	6. zgora. Kpt. 2. Ošć hote ako bi ka
7. врбан'ска живна кому годѣ б	7. vrbanska živna komu godě b
8. ащанину шкоду чинила вдр'	8. ašćaninu škodu činila vdr
9. мунихъ али в'виноградѣх'	9. munih ali v vinograděh
10. имей поити к'свому под'кнежи	10. iměj pojti k svomŭ podkneži
11. ну тужить а онъ имей писат	11. nu tužit a on iměj pisat
12. и врбникъ к' суд'цемъ тога и то	12. i vrbnik k sudcem toga i to
13. га чка живина чини ш'кооу	13. ga čka živina čini škodu
14. тому бащанину и суд'ци име	14. tomu bašćaninu i sudci ime
15. йте явить ч'я е живна и то	15. jte javit čija je živina i to
16. яв'лен'е имей бити едан тр	16. javlenje iměj biti jedan tr
17. атъ на лето; ако се найду по	17. at na leto; ako se najdu po
18. тлѣ плати .3. ц.л.з.т. вз'да	18. tlě plati. 3. c.l.z.t. vzda
19. напридъ. А имей бити грая по	19. naprid. A iměj biti graja po
20. добна и имей присещи али по	20. dobna i iměj priseći ali po

1. казати да су били в'гра	1. kazati da su bili v'gra
2. яхъ. И ткое тимъ законмъ имейт	2. jah. I tkoe tim zakonm imějt
3. е плащадь и бащане ки би чин	3. e plaćat i bašćane ki bi čin
4. или шкоду врбничамъ. Кпт. 3.	4. ili škodu vrbničam. Kpt. .3.
5. И още хоте да мози одъ дати	5. I ošće hote da mozi od dati
6. кому би шкода чинена с'воимъ с	6. komu bi škoda činjena svojim s
7. уд'цемъ вкомъ г'раду с'тои,	7. udcem v kom gradu stoji,
8. и имей бити отъ дая до тре	8. i iměj biti od daja do tre
9. ти днъ, а они имейте дати	9. ti dn, a oni imějte dati
10. туд'у з'нати онѣмъ ч'я ежи	10. tudje znati oněm čija je ži
11. вина одъ дана, а то за то ако	11. vina od dana, a to za to ako
12. би ки одъ даю учинилъ в'ра	12. bi ki oddaju učinil vra
13. з'граенихъ дрмунихъ и могущ	13. z grajenih drmunih i moguć
14. и провати ки е осуенъ ед'нѣм	14. i provati ki je osujen jedněm
15. добрѣмъ ч'комъ, али онѣмъ ки е	15. dobrěm čkom, ali oněm ki je
16. одъ далъ да су били ла	16. od dal da su bili la
17. зи плати пену самъ ки е од'	17. zi plati penu sam ki je od
18. далъ а шкода вз'да имей би	18. dal, a škoda v'zda iměj bi
19. ти плащена и имей бити ед	19. ti plaćene i iměj biti jed
20 анъ суд'цъ ки штима шкоду з	20. an sudc ki štima škodu z

1. врбн̄ика а други з’башки. К̄пт	1. vrb̄nika a drugi z baški. K̄pt.
2. Още хоте да ки су меяши вр	2. Ošće hote da ki su mejaši vr
3. б’ничане да не имете пус’	3. bnićane da ne imete pus
4. тить взарокъ бащамъ ако	4. tit vzarok bašćam ako
5. ки пус’ти плати пену со̄.	5. ki pusti plati penu sō.
6. 20. а кда га одреку себѣ мо	6. 20. a kd̄a ga odreku sebě mo
7. зите пас’ти и суседи в’	7. zite pasti i susedi v
8. д’не, а внощи пойти в’св	8. dne, a vnoći pojti vsv
9. ой котаръ. К̄пт. 5. Още хоте д	9. oj kotar. K̄pt. 5. Ošće hote d
10. а не мози се платить подкн	10. a ne mozi se platit podkn
11. ежинъ бащан’ски на д’ни едни	11. ežin bašćanski na dni jedni
12. мъ в’рбничаниномъ за осу	12. m vrbničaninom za osu
13. дъ ни в’рбан’ски над’ бащан	13. d ni vrbanski nad bašćan
14. griномъ него имѣй писати ед	14. inom nego iměj pisati jed
15. анъ д’ругому та ти толи	15. an drugomu ta ti toli
16. ко ос’талъ онъ имѣй стира	16. ko ostal on iměj stira
17. ть и дати гн̄у с’кога града	17. t i dati gn̄u skoga grada
18. е чк̄ъ. Ако ли би плѣнилъ	18. je čk̄. Ako li bi plěnil...
19. а г’рада плати с—дц̄ъ али	19. a grada plati s—dc̄ ali
20. ко пошле плѣнить пену лб̄р—?	20. ko pošle plěnit penu l̄br...?

1. Урдини одрибъ.	1. Urdini od rib.
2. То су урдини одриб одлуче	2. To su urdini odrib odluče
3. ни по звеличеномъ господини	3. ni po zveličenom gospodini
4. франчиски дака михел по них	4. frančiski daka mihel po nih
5. милости. Наипрія, Камениц	5. milosti. Najpria, Kamenic
6. либрици .2. през репа и носа по	6. librici. 2. prez repa i nosa po
7. со. 1.	7. so. 1.
8. воловини либрици .3. по со. 1.	8. volovini librici. 3. po so. 1.
9. Лиган либрици .2. багатини .6. и	9. liganj librici. 2. bagatini. 6. i
10. олигъ. 50. за со. 1.	10. olig. 50. za so. 1.
11. сип и хоботниц либрици .2. по со. 1.	11. sip i hobotnic librici. 2. po so. 1.
12. гар и менул либрица и пол по со. 1.	12. gar i menul librica i pol po so. 1.
13. всака риба костена ниже од	13. vsaka riba kostena niže od
14. либрице по со. 1. либрица.	14. librice po so. 1. librica.
15. риба костена всака ка поте	15. riba kostena vsaka ka pote
16. же вече од либрице гори по со. 1. и беч.	16. že veće od librice gori po so. 1. i beč.
17. Имаю продават рибари все како	17. Imaju prodavat ribari vse kako
18. е згора подъ пену либр. 50.	18. je zgora pod penu libr. 50.
19. и едан мисец стат вберлини	19. i jedan misec stat vberlini
20. и трати мриже згубит.	20. i trati mriže zgubit

1. Урдини од подкнежин и судец.	1. Urdini od podknežin i sudec.
2. Ово е одлучени од официи подкне	2. Ovo je odlučeni od oficij podkne
3. жин и судац по звеличеном гни	3. žin i sudac pozveličenom gni
4. Жан мори провидури града.	4. žan mori providuri grada.
5. Прво да подкнежини и судци од каш	5. Prvo da podknežini i sudci od kaš
6. телов од отока тудіе како	6. telov od otoka tudje kako
7. буду избрани и одлучени на них	7. budu izbrani i odlučeni na nih
8. офици имите бити облига	8. oficij imite biti obliga
9. ни присещи пред милостивим	9. ni priseći pred milostivim
10. провидуром за чинити официи	10. providurom za činiti oficij
11. них праведнимъ законом и споменути	11. nih pravednim zakonom i spomenuti
12. нега милости оно ча познаю	12. nega milosti ono ča poznaju
13. смислити впощеніи и кор	13. smisliti vpoštenij i kor
14. ист од свитле господе наше	14. ist od svitle gospode naše
15. и подложников своих.	15. i podložnikov svojih.
16. Друго да су држани ослужити	16. Drugo da su držani oslužiti
17. все мандати и урдине свит	17. vse mandati i urdine svit
18. лога гна шебештіяна ю	18. loga gna šebeštiana ju
19. стіяна бившега провидура	19. stijana bivšega providura
20. од далмаціе супротиве татом	20. od dalmacie suprotive tatom
21. да всаки трат када подкнежин	21. da vsaki trat kada podknežin

*

1. или судци буду знали да е	1. ili sudci budu znali da je
2. ники тат на нихъ официи	2. niki tat na nih oficij
3. имите бити облигани яти	3. imite biti obligani jati
4. или чинити яти реченога	4. ili činiti jati rečenoga
5 тата и препелати в официи св	5. tata i prepeljati v oficij sv
6. итлога провидура и мозите подк	6. itloga providura i mozite podk
7. нежини и судци заповидат вс	7. nežini i sudci zapovidat vs
8. им да даду помощь за яти ре	8. im da dadu pomoć za jati re
9. чених тати. И ако буде ники	9. čenih tati. I ako bude niki
10. непослушан той заповиди имій	10. neposlušan toj zapovidi imij
11. бити облиган платит ко	11. biti obligan platit ko
12. лико буде украдено по ре- чених	12. liko bude ukradeno po rečenih
13. татихъ оному кому буде шкода	13. tatih onomu komu bude škoda
14. учинена.	14. učinjena,
15. Трето да су облигани одда	15. Treto da su obligani odda
16. ти гну провидуру всихъ та	16. ti gnu providuru vsih ta
17. ти и банжаних ке буду знали	17. ti i banžanih ke budu znali
18. да су на отоци под пену касани	18. da su na otoci pod penu kasani
19. од официя лбр. 100. платит	19. od oficija lbr. 100. platit

1. Четрто да подкнежини не мози	1. Četrto da podknežini ne mozi
2. те по ни едн пут ни начин про	2. te po ni jedn put ni način pro
3. дати них официи очиту	3. dati nih oficij očitu
4. ке пристое них подкнежнiи	4. ke pristoje nih podknežnij
5. под пену касани од них официя	5. po d penu kasani od nih oficija
6. лет. 20. и у вридiенiи пиниз	6. let. 20. i u vridjenji piniz
7. али варнути взетих и тол	7. ali varnuti vzetih i tol
8. икое за пену	8. ikoe za penu
9. Пето да речени подкнежини и су	9. Peto da rečeni podknežini i su
10. дци нимите начат вст	10. dci nimite pačat vst
11. вари од карменала ке прис	11. vari od karmenala ke pris
12. тое гну провидуру	12. toje gnu providuru
13. ни вправди цивил су	13. ni vpravdi civil su
14. ми минут од лбр. 5. под пену	14. mi minut od lbr. 5. pod penu
15. више писану.	15. više pisanu.
16. Закони од присежних	16. Zakoni od prisežnih
17. Наипрво да присежници	17. Najprvo da prisežnici

1. Закони од присежних	1. Zakoni od priseżnik.
2. Наипрво да присежници ки	2. Najprvo da prisežnici ki
3. буду збрани и одлучени	3. budu zbrani i odlučeni
4. имите присещи пред гн̄м.	4. imite priseći pred gn̄m
5. провидуромъ чинити них	5. providurom činiti nih
6. официи право и чисто не	6. oficij pravo i čisto ne
7. иміючи помне роду али прі	7. imejući pomne rodu ali pri
8. ятелу ставещи доли	8. jatelu slaveći doli
9. всаку лубав и непріязан	9. vsako lubav i neprijazan
10. прошне страх и приченіе и да	10. prošne strah i pričenje i da
11. има споменути нега милости	11. ima spomenuti nega milosti
12. и колико буде намислил	12. i koliko bude namislil
13. ним на поштеніи и добро на	13. nim na poštenji i dobro na
14. ше зможне и звеличене гос	14. še zmožne i zveličene gos
15. поде и подложниковъ них	15. pode i podložnikov nih
16. Друго да су облигани де	16. Drugo da su obligani de
17. нунціяти гн̄у милостивому	17. nunciati gn̄u milostivomu
18. провидуру всих оних ки	18. providuru vsih onih ki
19. буду псовали гн̄а бога	19. budu psovali gn̄a boga
20. и блажену деву марію и и	20. i blaženu děvu mariju i i

1. них светих и ки би те
2. жали дан бладани ки би
3. чинили квештіон с оружіим
4. или през оружія ки краде
5. или ки би чарал, ки би и
6. грал на харти или зара в ку
7. чах затворених за пинези
8. ке би продавал или мирил
9. криво вино или мирил хибено
10. месо; рибари ки би продава
11. ли рибе мимо урдинов и оних
12. ки би през узрока правога рекли
13. беседе непоштене кому под пену
14. лбр. 50. бити касан од офиція
15. Трети да су облигани и držани
16. за праву плачу штимати
17. право шкоде учинене од
18. чка или благо тако гибу ..к
19. и тако .. всакому ки би

1. nih svetih i ki bi tē
2. žali dan blađani ki bi
3. činili kveštion s oružjim
4. ili prez oružja ki krade
5. ili ki bi čaral, ki bi i
6. gral na harti ili zara v ku
7. ćah zatvorenih za pinezi
8. ki bi prodaval ili miril
9. krivo vino ili miril hibeno
10. meso; ribari ki bi prodava
11. li ribe mimo urdinov i onih
12. ki bi prez uzroka pravoga rekli
13. besedi nepoštene komu pod penu
14. lbr. 50. biti kasan od oficija
15. Treti da su obligani i deržani
16. za pravu plaću štimati
17. pravo škode učinene od
18. čka ili blago tako gibu... k
19. i tako... vsakomu ki bi

1. потрибовалъ и бранити довице	1. potriboval i braniti dovice
2. и сироте и тако и иних убозих	2. i sirote i tako i inih ubogih
3. луди ки за припрощину или не	3. ljudi ki za priprošćinu ili ne
4. волю не буду могли рещи них	4. volju ne budu mogli reći nih
5. прав пред господином провидуром	5. prav pred gospodinom providurom
6. судци подкнежини	6. sudci podknežini
7. и да од них фатиге они сли	7. i da ot nih fatige oni sli
8. ше нику корист милостиви	8. še niku korist milostivi
9. гн жван моро провидур до	9. gn žvan moro providur do
10. стойни терминива да рече	10. stojni terminiva da reče
11. ни присежници имите ими	11. ni prisežnici imite imi
12. т трети дел од осуди ке	12. t treti del od osudi ke
13. се учине по денунціи ке они	13. se učine po denuncii ke oni
14. даду и оте бити ако буду	14. dadu i ote biti ako budu
15. отайне државни.	15. otajne dršani.

1. Капитул ’од зарока.
2. Будучи судц. юрман. И плован тома
3. И сатник. гргур. судц’ валентин’ И петре
4. И вс’и вичници есу се договорили да тако
5. буде обдржано наприда да вски ки с с’про
6. сил али ки с’проси оп’чини вреченом
7. зароци зем’ле за саен’е да мози садити
8. а не мози вградити вече од’ три брави
9. нетежане земле; и да не мози нигдор ниедн’
10. дрмун’ вреченом’ зароци ни држати ни за
11. градити ни мощуни; аки би ва то зашл’
12. да плати три ц.з.л.т, а вс’ки да мози то
13. раз’градит’ и пас’ти внутри ча е веч’
14. одтри брави. И тоту будуч микула син’ покойнога
15. якова дворника ест’ рекал: я не дам моих раз’
16. бити ни разградити а ви за то пойте
17. наприда. И те исти перизи ако би гдо почел
18. садити мози за свою посещи вазда.

1. Kapitul od zaroka.
2. Budući sudc. jurman. I plovan toma
3. I satnik. grgur. sudc valentin I petre
4. I vsi vićnici jesu se dogovorili da tako
5. bude obdržano naprida da vski ki je spro
6. sil ali ki sprosi općini vrečenom
7. zaroci zemle za sajenje da mozi saditi
8. a ne mozi vgraditi vece odtri bravi
9. ne težane zemle; i da ne mozi nigdor nijedn
10. drmun vrečenom zaroci ni držati ni za
11. graditi ni mošuni; a ki bi va to zašl
12. da plati tri c.z.l.t. a vski da mozi to
13. rasgradit i pasti vnutri ča je več
14. od tri bravi. I to tu buduć mikula sin pokojnoga
15. jakova dvornika jest rekal: ja ne dam mojih raz
16. biti ni razgraditi a vi za to pojte
17. naprida. I te isti nerizi ako bi gdo počel
18. saditi mozi za sroju poseć i vazda.

1. с лицен'цію обчини. А када год	1. s licenciju obćini. A kada god
2. езапущено да буде нериз' да е	2. je zapušćeno da bude neriz da je
3. опет' под об'чину. И да мозимо	3. opet pod obćinu. I da mozimo
4. дат' в'зароци врт и ван' ка	4. dat vsaroci vrt i van ka
5. з'града хишу и вграду.	5. zgrada hišu i vgradu.
6. И още речени зарок да се имаю	6. I ošće rečeni zarok da se imaju
7. пустит одлучени ян'ци и коз'л	7. pustit odlučeni janci i kozl
8. ищи непитающ судца ни никога	8. ići nepitajuć sudca ni nikoga
9. ре. И още да се има инцем' од	9. re. I ošće da se ima jancem od
10. рещ како се отргаю виногради	10. reć kako se otrgaju vinogradi
11. И още од михоли да янци имаю	11. I ošće od miholi da janći imaju
12. пойты вн'ка а кози в'зарок.	12. pojti vn̄ka a kozi v zarok.

1. И още када приде с'нигъ тада	1. I ošće kada pride snig tada
2. да е вол'на в'сака живина	2. de je volna vsaka živina
3. зарокъ пас'т'. И още на май	3. zarok past. I ošće na maj
4. месец да се има зарок пус	4. mesec da se ima zarok pus
5. тити ов'цамъ с янци. К.	5. titi ovcam s janci. K.
6. И още ки годи чкъ не да	6. I ošće ki godi čk ne da
7. своих нериз мею общину како се уд	7. svojih neriz meju obćinu kako se ud
8. ржи ка су пусти в'саки море в'них	8. rži ka su pusti vsaki more v nih
9. пасти, ки ̓бу крати та не мози	9. pasti, ki bu krati ta ne mosi
10. з. общину зарока пасти.	10. z. obćinu zaroka pasti.

. . . .

1. не море се сентенція апелат ка е учинена	1. ne more se sentencija apelat ka je učinjena
2. пред ними годи судци пред ни едних других	2. pred kimi godi sudci pred ni jednih drugih
3. судац него пред гна провидура	3. sudac nego pred gna providura
4. а апелаціон има дурат до дан.8.	4. a apelacion ima durat do dan.8.
5. ако не учини се позов шкури апелаціон	5. ako ne učini se pozov škuri apelacion
6. Отац или мати не могу пустит другому сину	6. Otac ili mati ne mogu pustit drugomu sinu
7. или хцери· вече од со. 30. него всим равно	7. ili hćeri veće od so. 30. nego vsim ravno
8. ни внуку алити внуки не море пустит едному в	8. ni vnuku ali ti vnuki ne more pustit jednomu v
9. еч него другому али ако би пустил едному внуку	9. eć nego drugomu ali ako bi pusti jednomu vnuku
10. али внуки а другим внуком не то не море у	10. ali vnuki a drugim vnukom ne to ne more u
11. чинит него яко още ча пустит и внуко	11. činit nego ako oće ča pustit i vnuko.
12. м триба е да пусти всим али за дар	12. m triba je da pusti vsim ali za dar
13. али какому драго не море пустит вече одно	13. ali kako mu drago ne more pustit veće jedno
14. му него другому со. 30. аки бу пустил пред	14. mu nego drugomu so. 30. a ki bi pustil pred
15. нек буди ризан вас негов урдин	15. nek budi rizan vas njegov urdin
16. и тиштамент и письма. *)	16. i tištament i pisma.

*) 37, 38, 39, 40 стр. писаны не глаголицей.

1. Виме божіе и блажене диве маріе амен.
2. Лет од ису крстова пероеня. 1599, м
3. еца іюна дан. 8 будущи саку
4. плени на полачи ка е светога ивана по
5. штовани мужи кису братя вбращи
6. ни светога ивана ча е судац тога
7. лета судац перо дружинищ судац мик
8. ула белинич матій фугошич и микула ос
9. трогович и перо харбич и вече дел брат
10. е. Они тако сентиціиваю и од лучую
11. да бравари ки су и ки буду да имій потег
12. путъ интраду докли е вбраваріи да
13. се нимій платитъ ако би учинил ки т
14. ег ки не би сивен а то су бравари сте
15. маріе и светога ивана.
16. Та сентенція би читана и пли
17. кана по мени канцире общини ва
18. рбанске матіи спарожичи
19. а пред сведоци попом иваном фуго
20. шичем и пред жакном микулу воларичем

1. Vime božie i blažene dive marie amen.
2. Let od isu krstova porojenja. 1599. m
3. eca ijuna dan. 8. budući caku
4. pleni na polaći ka je svetoga ivana po
5. štovani muži ki su bratia vbrašci
6. ni svetoga ivana ća je sudac toga
7. leta sudac pero družinić sudac mik
8. ula bolinić matij fugošić i mikula os
9. trogović i pero harbić i veće del brat
10. je. Oni tako senticjivaju i odlučuju
11. da bravari ki su i ki budu da imij poteg
12. nut intradu dokli je vbravarii da
13. se nimij platit ako bi učinil ki t
14. eg ki ne bi siven a to su bravari ste
15. marie i svetoga ivana.
16. Ta sentencia bi čitana i pli
17. kana pomeni kancire obćini va
18. rbanske matii sparožići
19. a pred svedoci popom ivanom fugo
20. šićem i pred šaknom mikulu volarićem

1. Кп̄т. како се имаю казат вза̄рц.
2. 1362. мс̄ца мая дни. 8 тада се лагоди
3. виче да има присежник показати по закону
4. двору до. 3. дни. И в живини. И взароци а дворъ
5. да има рещи господару да покаже до. 3. дни
6. гдо е билъ пастиръ. И още да има вс̄ки двор
7. з'вати еднога присежника и ед'нога к'мета
8. г'ди коли би гдо казанъ. 'Ако ли би ки чк̄. каз
9. ан в'зароци лесъ сикучъ да му има дворъ
10. рещи до. 3. дн̄, да си казанъ. Ако би посла
11. лъ дворъ свое пермани чинити продаю
12. оному ки би казанъ али господару ч'и би

1. Kp̄t. kako se imaju kazat vzar̄c.
2. 1362. m̄sca maja dni 8. tada se lagodi
3. viće da ima prisežnik pokazati po sakonu
4. dvoru do. 3. dni. I vživini. I vzaroci a dvor
5. da ima reći gospodaru da pokaže do. 3. dni
6. gdo je bil pastir. I ošće da ima vs̄ki dvor
7. zvati jednoga prisežnika i jednoga kmeta
8. gdi koli bi gdo kazan. Ako li bi ki čk̄. kaz
9. an vzaroci les sikuć da ima dvor
10. reći do. 3. d̄n. da si kasan. Ako bi posla
11. l dvor svoje permani činiti prodaju
12. onomu ki bi kasan ali gospodaru či bi

13. добит'къ бил а кога пита буди му цл
14. жн. поведати г'дога е казал.
15. Капитлъ одъ меса.
16. 1362. месеца октебра дни. 23.
17. Будущи општина пред црикву наредиши в
18. си куп'но да гре коз'ега меса и говедега
19. либрица по. 5. врнизи, а ов'че по. 6. и праз
20. а ов'на. А скопчевина по. 10. врнизи
21. Капитлъ од прази. 1375. месеца
22. марча д'ни 4. Будущи суд'ц. свич'ници

13. dobitk bil a koga pita budi mu dl
14. žn. povedati gdo je kazal
15. Kapitl od mesa.
16. 1362. meseca oktebra dni. 23.
17. Budući obćina pred crikvu narediše v
18. si kupno da gre kozjega mesa i govedega
19. librica po. 5. vrnizi, a ovčje po. 6. i praz
20. a ovna. A skopčevina po. 10. vrnizi
21. Kapitl. od prazi. 1376. meseca
22. marča dni. 4. Budući sudc svičnici

1. на в'куп учинише зарокъ мею собу да се н	1. na vkup učiniše zarok meju sobu de se n
2. имаю пас'ти ов'ни гостин'ске прази	2. imaju pasti ovni gostinske prazi
3. с нашими овни прази. Аки бо е в'зелъ о	3. s našimi ovni prazi. Aki bi je vzel o
4. в'наръ те ис'те ов'ни више писане п	4. vnar te iste ovni više pisane p
5. лати три ц л̄.з.ти. Капит̄л за градъ	5. lati tri c.l.z.ti. Kapitl̄. sa grad.
6. 1367. мисеца юна дни. 20. будущи	6. .1367. miseca juna dni. 20. budući
7. судц. и вич'ници и к'мети пред црикву у	7. sudc. i vićnici i kmeti pred crikvu u
8. чинише мею собу докада буде граду ка	8. činiše meju sobu dokada bude gradu ka
9. нотриба виче имите мею собу да буде	9. potriba viće imite meju sobu da bude
10. званъ васъ п̄л'к' по бусовичи вели и ма	10. zvan vas pl̄k po busovići veli i ma
11. ли. И да има то виче бити в'недилу	11. li. I da ima to viće biti vnedilu
12. з'маше. И ча би виче учинило да не мо	12. zmaše. I ča bi viće učinilo da ne mo

13. ре ни еднъ рещи проту тому. Кптл.	13. re ni jedn reći protu tomu. Kptl.
14. Обрати оп'щина чка за потрибу. Паки а	14. Obrati općina čka za potribu. Paki a
15. ко би ка потриба оп'щини да буде обран. 1.	15. ko bi ka potriba obćini da bude obran. 1.
16. чкъ и колико ихъ буде триби и да се нима	16. čk i kobiko ih bude tribi i da se nima
17. з'ети ни едну с'кужу а ки би се з'емалъ	17. zeti ni jednu skužu a ki bi se zjemal
18. плати. 20 ц.з.л.та вич'ник. Ивани	18. plati. 20.c.z.l.ta.vićnik. Ivani
19. з вища да има бити а тихъ врнизъ	19. z vića da ima biti a tih vrniz
20. буди та. 2. дела опщини а трети	20. budi ta. 2. dela općini a treti
21. господи. Каптл. за одкупи.	21. gospodi. Kaptl. za odkupi.

1.	.1382.мисеца Отебра дн̄. 29. бу	.1382 miseca Otebra dn̄. 29. bu
2.	дущи оточ'ко више на купъ вкрци. Ие	dući očoko viće na kup vkrci. Ije
3.	пришл пред' насъ блажъ збрбника	prišl pred nas blaž zvrbnika
4.	тужещи се за еднъ виноградъ да ми	tužeći se za jedn vinograd da mu
5.	га не даду одкупить а мене прис	go ne dadu odkupit a mene pris
6.	тои. И е кунтен'тало товише и ти поч	toj. I se kuntentalo to viće i it poč
7.	товани мужи ки биху он'ди да мози	tovani muži ki bihu ondi, da mozi
8.	откупити всаки кога пристои наи	otkupiti vsaki koga pristoji naj
9.	прво мужски полъ а паки жен'ски	prvo mužski pola paki ženski
10.	Каптл. ки има бит	Kaptl. ki ima bit
11.	судц. 1411. месця новем'бра днъ 16.	sudc. 1411. mesca novembra dn .16.
12.	Будущи подкнежин шарер. и вси	Budući podknežin šarer i vsi
13.	вищ'ници врбн'ски пред стмъ петро	vićnici vrbnski pred stm petro
14.	мъ на р'ту на име лука. И мирониг	m na rtu na ime luka. I Mironig
15.	и микула и гижман'. И мик'лин И	i mikula i gižman. I miklin I
16.	дворникъ яков, и с'тникъ хрсона И гр	dvornik jakov, i stnik hrsona I gr
17.	гурич. И киринъ павелъ син И	gurić. I kirin pavel sin I
18.	братона И юре.	bratona I jure.
19.	И бан И бартол синъ Лучинъ И пе	I ban I bartol sin Lučin I pe
20.	тре И захарія пис'ц. общи есу.	tre I zaharija pisc. obći jesu.

1. се направили И кун'тентали мею со	1. se napravili I kuntentali meju so
2. бу да не мози ни ед'н' бити с'тник ки	2. bu da ne mozi ni jedn biti stnik ki
3. ни вищникъ. И да ни ед'н' чк. не посеже	3. ni vićnik. I da ni jedn ck. ne poseže
4. на опщину нес'просив'ши од опщини	4. na opčinu nesprosivši od općini
5. под пену. 20. ц л. з. а. И да не мози	5. pod penu. 20 c l.z.a. I da ne mozi
6. нигдоръ коз млисти вреченом заро	6. nigdor koz mlisti vrečenom zaro
7. ци. К. 1477. первара дн. 3.	7. ci. K. 1477. pervara dn. 3.
8. Кптл. докле се има жито за гра	8. Kptl. dokle se ima žito za-gra
9. дить ко се сіе. Будущи в' каште	9. dit ko se sije. Budući vkašte
10. ли врбници на вижитани гн у	10. li vrbnici na vižitanji gn u
11. го и с'всими вищници, и с иними	11. go i s vsimi vićnici i s inimi
12. добрими мужи. И есу одлучили та	12. dobrimi muži. I jesu odlučili ta
13. ко. И оте да тако буде. Ки годи буде	13. ko. I ote da tako bude. Ki go-di bude
14. жито сіялъ да е има заград	14. zito sijal da je ima zagrad
15. ить до. 1. месец, да се има п'л	15. it do. 1. mesec, da se ima pl
16. атит, а мимо тога докле се незг'	16. atit. a mimo toga dokle se nezg
17. ради да се нима платит,	17. radi da sa nima platit.
18. докле не буде заграено ни кому	18. dokle ne bude zagrajano ni-komu
19. ре по ни едно време. Кпт.	19. re po ni jedno vrime. Kpt.

*

1. од' с'лужби к'мет 1477. мисеца	1. od slušbi kmet. 1477. miseca
2. д̄. 30. тада есу од'лучили да ако	2. d̄. 30. tada jesu odlučili da ako
3. би син с отцем с'тоеще всаки по себи	3. bi sin s otcem stojeće vsaki po sebi
4. к'мет' с'кметом или ке коли врсти,	4. kmet z kmetom ili ke koli vrsti
5. Од кога би с'луж'ба пош'ла И да	5. Od koga bi služba požla I da
6. би се скупили на куп да оте на куп	6. bi se skupili na kup da ote na kup
7. с'лужбу с'жить гос'под'ску, скупа	7. službu sžit gospodsku, skupa
8. ако би кафал проту тому била	8. ako bi ka fal proti tomu bila
9. плати пену в'сака с'тран'. лбр. 50.	9. plati penu vsaka stran. lbr̄. 50.
10. Кп̄тл. Како се имаю старі̄и	10. Kp̄tl. Kako se imaju starij̄i
11. отц̄ и мати хранити. 1497.	11. otc̄ i mati hraniti. 1497.
12. месца децембра дн. 1̄0. В каш'те	12. mes̄ca decembra dn. 10. V kašte
13. ли врбници при цркви великой по и	13. li vrbnici pri crikvi velikoj po̅ i
14. злазен'ю з мисе велике и то ту бу	14. zlazenju z mise velike i to tu bu
15. дущи добри поч'товани мужи Потк'неж	15. duči dobri počtovani muži Potknež
16. ин' антон блажинич И судц михов	16. in anton blažinić I sudc mihov
17. ил валентич Жаш'ко миховили	17. il valentić Žaško mihovili
18. ч гр'жц дружинич юран профет	18. č gr̄žc družinić juran profet

1. Лука карчищъ юран кузмачищ ма	1. Luka karčič juran kusmačić ma
2. рко седмачищъ И ини добри мужи каш	2. rko sedmačić I ini dobri muži kaš
3. тела врбн'ика. И то ту будущи с'купа	3. tala vrbnika. I to tu budući skupa
4. есу учинили доброволним' закономъ. И	4. jesu učinili dobrovoljnim zakonom. I
5. одлучили, да д'нина напрво в'с'	5. odlučili, da d'nina naprv vs
6. ка обител сини и хщере имите	6. ka obitel sini i hćere imite
7. ехранити поч'тено своих старі	7. je hraniti počteno svojih starii
8. ихъ отца и матер тако како се присе	8. ih otca i mater tako kako se prise
9. пристои. Ако ли би се наш'ло одни	9. pristoji. Ako li bi se našlo odni
10. ких сини али хщери да би се с	10. kih sini ali hćeri da bi se s
11. тога знимали с'тога нечинит	11. toga znimali stoga nečinit
12. и и не дати храни отцу или матери	12. i i ne dati hrani otcu ili materi
13. В'рху тога одлучи пот'кнежин ан	13. Vrhu toga odluči potknežin an
14. тон и судцъ миховилъ и ини з'гора п	14. ton i sudc mihovil i ini zgora p
15. исани одлучише доклесе обиду	15. isani odlučiše dokle se obidu
16. толико колико их се найде од обите	16. toliko koliko ih se najde od obite
17. ль И толикое одлучише да он ки би	17. lj I tolikoje odlučiše da on ki bi
18. се стога з'нималъ и не отел дат	18. se s toga z'nimeli ne otel dat

1. и свое поредне; хоте да га имей с'т	1. i svoje poredne; hote da ga imĕj st
2. иснути, и взети му. со̄. 20. и дати тому	2. isnuti, i vzeti mu. sō. 20. i dati tomu
3. отцу или матери ки потребуе судц, ки е	3. otcu ili materi ki potrebuje sudc, ki je
4. сада и ки наприда буде, ваз-да през	4. sada i ki naprida bude, vazda prez
5. в'саке правди и през' в'саке сен'тенц	5. vsake pravdi i prez vsake sentenc
6. ціе. И тако оте да докли су живи, они	6. cie. I tako ote da dokli su živi, oni
7. старіи, кади е то потриб'но какое зго	7. stariji, kadi je to potribno kakoje-zgo
8. ра хоте да гре, около ваз'да почан'ши	8. ra hote da gre, okolo vazda počanši
9. одна с'таріега до наималаега.	9. odna stariega do najmalajega

1.	Каптл од козиодовац ке се найду	1.	Kaptl od koz i odovac ke se najdu
2.	в'ш'код'и. 1476. мсца сектебра дн. 1.	2.	vškodi. 1476. msca sektebra dn. 1.
3.	Будущи гнъ плованъ и судц. и вищ'ни	3.	Budući gn plovan i sudc i vićni
4.	ци вси накуп на вратих врбници уч	4.	ci vsi nakup na vratih vrbnici uč
5.	инише вище мею собу, за поболшаніе	5.	iniše viće meju sobu, za pobolšanje
6.	кмет, да ни една козія трпела ни овця ка	6.	kmet, da ni jedna kozja trpela ni ovcja ka
7.	се найде, виногради да плаща п	7.	se najde, vinogradi da plaća p
8.	ену. со. 18. тр. шкоду и да има при	8.	enu. so. 18. tr. škodu i da ima pri
9.	казати следъ до 2. дни, пред ви	9.	kazati sled do. 2. dni, pred vi
10.	щ'никомъ да е била виноградиа да се	10.	ćnikom da je bila vinogradia da se
11.	има ети и држати до 3. дни, и ако е	11.	ima jeti i držati do. 3. dni. i ako je
12.	неодкупи до. 3. дни да ю мози одри	12.	ne odkupi do. 3. dni, daju mozi odri
13.	ть и раздилить на три дели. Още	13.	t i razdilit na tri deli. Ošće
14.	ако би ки отещъ паслъ виногради	14.	ako bi ki oteć pasl vinogradi
15.	плати пену .3. ц.л.езта. И още Кртлъ	15.	plati penu. 3. c.l.z.ta. I ošće Kptl
16.	велика живина вела ка би се на	16.	velika živina vela ka bi se na
17.	шла в'виногради, да плаща жи	17.	šla v vinogradi, da plaća ži

1. вина пену. со̄. 2. И да се има приг'	1. vina penu. so̅. 2. I da sa ima prig
2. нати на закон. И ако не море пригна	2. nati na zakon. I ako ne more prigna
3. ти или не тел, да е верованъ с'	3. ti ili ne tel, da e verovan s
4. роту. А та пена се имій дилит	4. rotu. A ta pena se imij dilit
5. на. 3. дели, наипрво господи. 1.	5. na .3. deli, najprvo gospodi. 1.
6. делъ а други оп'щини а трети	6. del a drugi općini a treti
7. оному ки га овади; и да се има	7. onomu ki ga ovadi; i da se ima
8. овадити судцу, а суд'ц имій	8. ovaditi sudcu, a su̅dc imij
9. дати з'нати оному ч'я е жив	9. dati znati onomu čja ja živ
10. ина. Кп̄тл ча се море паст	10. ina. Kp̄tl. ča se more pas^{t}
11. взароци. 1498. новембра. дн̄.	11. vzaroci. 1498. novembra. dn̄
12. .30. Подкнежин 'юрко и суд'цъ юра	12. .30. Podknežin jurko i sudc jura
13. нъ профет и в'си присежници	13. n profet i vsi prisežnici
14. одлучише да има бит та	14. odlučiše da ima bit ta
15. ко наприда како се то ту поста	15. ko naprida kako se to tu posta
16. ви. Наипрво оте да буде една	16. vi. Najprvo ote da bude jedna
17. кобила слободна са жреб'	17. kobila slobodna za žreb

1. цемъ али с озим'комъ зарока, ка гони д	1. ćem ali s ozimkom zaroka, ka goni d
2. рва а ине да плащаю зарок. И още	2. rva a ine da plaćaju zarok. I ošće
3. тако оте да се има в'с'ка попа	3. tako ote da se ima v's'ka popa
4. ша судит' до. с. луцини и не мози	4. ša sudit' do. s. lucini i ne mozi
5. ка е суена нигдор згинут ни	5. ka je sujena nigdor zginut ni
6. едну лиганцу. И още оте да	6. jednu ligancu. I ošće ote da
7. ча е пошло опщини да гре судцу	7. ča jc pošlo općini da gre sudcu
8. од' зарока. Кп̄тл. за дробъ од	8. od zaroka. Kpt̄l. za drob od
9. живини ов'ч'е И коз'е. Оте та	9. živini ovčje I kozje. Ote ta
10. ко ва си суд'ци пл̄к да вса	10. ko va si sudc̄i pl̄k da vsa
11. ка глава коз'я дроба и овч	11. ka glava koz'a droba i ovč
12. ега и праза да гре за едн̄	12. jega i praza da gre za jedn̄
13. сулдин. под' пену либр. 5.	13. suldin, pod penu lbr. 5.

1. Кап̄тл. За ложа и за сини	1. Kap̄tl. za loža i za sini.
2. .1443. Суд’ц юрманъ и вищн	2. .1443. Sudc jurman i vićn
3. ици вси оте, да буде тако на	3. ići vsi ote, da budo tako na
4. прида да не мози ни едн’ ч̄к. си	4. prida da ne mozi ni jedn̄ čk̄. si
5. щи леса суха ни сирова вло	5. ći lesa suha ni sirova vlo
6. жих’ ни всинахъ под пену лб̄р. 5.	6. žih ni vsinah pod penu lb̄r. 5.
7. Наипрія ложе мулчъ	7. Najprija lože mulč
8. Грабовице	8. Grabovice
9. Засвитнакъ	9. Zasvitnak
10. Врхъ тухорая, в’самотврци	10. Vrh tuhoraja vsamotvrci
11. На долци мажавища	11. Na dolci mažavića
12. На Гащцах’, полидунащу	12. Na Gašćah poli dunaču
13. Вгруб’чи.	13. Vgrubči
14. Вступицах.	14. Vstupicah
15. Косовнице	15. Kosovnice
16. Осичища.	16. Osičisća

1. вмартни	1. vmartni
2. кутонин.	2. kutonin
3. Чрнини	3. C̆rnini
4. Скалнице	4. Skalnice
5. Вчинини	5. Včinini
6. Влконеници	6. Vlkonenici
7. Накрасини над ситовицу	7. Nakrasini nad sitovicu
8. Мак'нели	8. Makneli
9. В'камашевици	9. Vkamaševici
10. Врушаитахъ	10. Vtrušaitaḫ
11. Над'валъ	11. Nadval
12. Микуле ложе	12. Mikule lože
13. Мажола	13. Mažola
14. Заязъ.	14. Zajaz.

1. Подрас'тійин	1. Podrastijin
2. За долцъ сагнища	2. Za dolc sagniéa
3. В устихъ	3. V ustih
4. За долцъ миркове	4. Za dolc mirkove
5. Поли карищъ	5. Poli karić
6. В' мочи над' козарин	6. V moći nad kozarin
7. Б хрилини	7. Vhrilini
8. За петрову	8. Za petrovu
9. В'паут'номъ	9. V pautnom
10. Над Грабровик поли япненицу	10. Nad Grabrovik poli japnenicu
11. На саду зградцъ	11. Na sadu zgradc
12. Козарин'	12. kozarin
13. Влашком'	13. Vlaškom
14. Нажитинини	14. Nažitinini
15. Вчели.	15. Včeli.

1. Подстазу	1. Pod stazu
2. врх житинини	2. vrh žitinjini
3. Зюга мекоти житинина	3. Zjuga mekoti žitinijna
4. В' мирцих.	4. V mircih
5. Вчищаци	5. Včisćaci
6. На кудини (сини)	6. Na kudini (sini)
7 На кузмани (и на пути под церум)	7. Na kuzmani (i na puti pod cerum)
8. В'литини дрази	8. Vlitini drazi
9. В'т'м'ничком' потаци	9. Vtmničkom potaci
10. Кострилъ (И забрди)	10. Kostril (I za brdi)
11. Внеприновица до мора	11. Vneprinovica do mora
12. кади е агета стала	12. kadi je ageta stala
13. Надвалъ. К. И още оте	13. Nadval. K. I ošće ote
14. да се несѣче на рту сто	14. da se neseće na rtu sto.
15. петра на брду с'к'ли. За вели	15. petra na brdu s'k'lu. Za veli

1. Долц (жегини) вразбойници	1. Dolc (žegini) vrasbojnici
2. И в'дубом' вдренихъ, На тохорай долц	2. I vdubom vdrenih Na tohoraj dolc
3. и под'яму д'ражица над' озринъ На вр	3. i pod jamu dražica nod ozrin Na vr
4. х зле драги (дражица подрич	4. hzle dragi (dražića podrič
5. ія чули, коз'ячище подпоповске д'р	5. jačuli, kozjačišće pod popovske dr
6. муни клен'ки мею Скалнице меи по	6. muni klenki meju Skalnice meji po
7. повске д'рмуни. И Завидале до	7. povske drmuni, I Zavidale do
8. лцъ. Кптл. суд'ч: Ки годи чк.	8. lc. Kptl. sudč: Ki godi čk.
9. буде отел држат товерну имій	9. bude otel držat tovernu imij
10. в'зет од' суд'ца меру а има да	10. vzet od sudca meru a ima da
11. ти судцу мали вина. Ки годи б	11. ti sudcu mali vina. Ki godi b
12. и пропелал чк. од звана отока жо	12. i propelal čk. od zvana otoka žo
13. жар или ул'е има в'зети меру	13. žar ali ulje ima vzeti meru
14. од судца, и ту меру има дати	14. od sudca, i tu meru ima dati
15. пл'ну судцу а суд'ц има дати м	15. plnu sudcu a sudc ima dati m
16. али вина и два хлѣба и сира	16. ali vina i dva hlěba i sira

1. Кп̄тл. од присежники.
2. да када поман'ка .1. присеж-
никъ
3. Ими га поставит судц са вси
4. ми присежници. И да га имаю
5. презентат господину прови
6. дадуру. Кп̄тл. За пси
7. да в'саки псъ ки би се наш'л
8. ввиногради през ук'ки да пл̄а
9. ти пену. с̄о. 25. Капи̅т
10. л̄ за локи ка е пред чищаком
11. да е не море нигдоре градит'
12. ни син'ни ложи сищи. *)

1. Kp̄tl. od prisežniki.
2. da kada pomanjka. 1. pricežnik
3. Imi ga postavit sudc sa vsi
4. mi prisežnici. I da ga imaju
5. prezentat gospodinu provi
6. daduru. Kp̄tl. Za psi
7. da vsaki p̄s ki bi se našal
8. vvinogradi prez uk̄ki da pla
9. ti penu. s̄o. 25. Kapit
10. l. za loki ka je pred čišćakom
11. da je ne more nigdore gradit
12. ni sin̄ni loži sići.

*) 58, 59, 60 пустыя страницы.

1. К. Я попъ гр'гуръ жаш'ковищъ	1. K. Ja pop grgur žašković
2. то преписахъ з'харти бунгба	2. to prepisah z harti bunba
3. жина иа харту пергамину. попр	3. žina na hartu pergaminu. popr
4. ошни суд'ца по урдину И в'сѣхъ	4. ošni sudca po uṙdinu I vsěh
5. присежници. 1526. *)	5. priseżnici. 1526.

*) 62, 63, 64, 65 стр. писаны не глаголицей.

Адресъ Императорскаго общества любителей древней письменности:
С.-Петербургъ, Фонтанка, 34 (домъ графа С. Д. Шереметева).